

S'Arenal de Mallorca

S'Arenal de Mallorca
Butlletí informatiu de les
barriades de C'an Pastilla, Me-
ravelles, Es Piliari, Ses Ca-
denes, S'Arenal, Son Verí,
Cala Blava, Badia Gran i les
altres urbanitzacions.
Edita Associació de Veïnats
Son Sunyer.
DIRECTOR
Mateu Joan i Florit
IMPRIMEIX
Imprenta Atlante
DEPOSIT LEGAL
PM 473-80
Publicitat i subscripcions
Camí Canteres 132
Telefon 265005 S'Arenal.

BUTLLETI INFORMATIU N.º 16

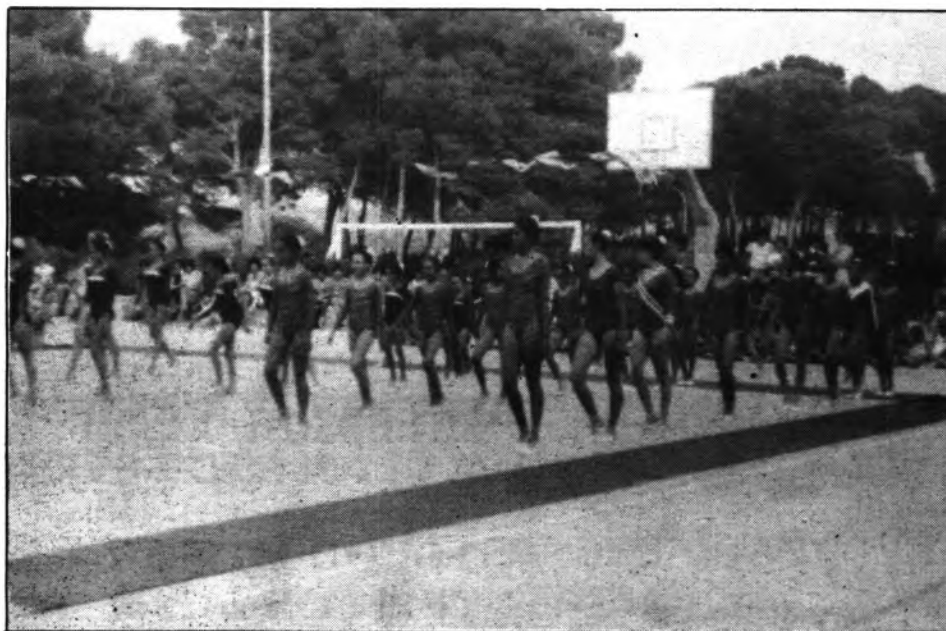
JULIOL 1982

Preu 50 Ptes.

Festa de Sant Joan a la Porciúncula

Ample informació a les planes
interiors

Preguntes a "S'Arenal de Mallorca"

Quan tendrem ràdio en català a qualsevol hora del dia i de la nit?

Quan tendrem, televisió en català tot l'horabaixa i tot el vespre?

Quan s'adonará la gent de S'Arenal que té una revista a la seva disposició per escriure i expressar les seves opinions?

Quan tendrem aigua i clavagueres a Ses Cadenes?

Quen ens projectaran una pel·lícula en català a S'Arenal?

Quan s'esfaltarà el tros de carrer de devora l'escola?

Quan s'adonará la gent que la llengua parlada a València, Catalunya, El Rosselló, Andorra i Mallorca és la mateixa llengua?

Quan tendrem Ajuntament a S'Arenal de Mallorca?

Quan s'adonaran els immigrants de les avantatges que suposaran per a ells, —i per nosaltres— la integració lingüística i cultural a aquesta Mallorca que els ha acollits?

Quan tendrem mancomunitat de transports a l'àrea Metropolitana de Ciutat?

Quan es començaran les obres de l'Autovia de S'Arenal?

Quan començarà la gent a mourer-se per demanar el Pla Parcial i l'Urbanització de Bellavista i Son Granada?

Quan s'adonará la gent que una de les millors maneres que tenim ara els s'arenalers de solucionar els nostres problemes és estar dins les Associacions de Veïnats?

Quan s'adonaran els empresaris s'arenalers de la conveniència que hi hagi a la nostra zona una platja reservada per nudistes.

Quan començaran els comerciants de S'Arenal a posar el rètol dels seus establiments en català, a més de les quatre o cinc llengües estrangeres acostumades?

Quan ens donaran els nostros polítics l'Estatut d'Autonomia?

Quan hi haurà escoles a bastament per a tots els nins i nines a S'Arenal?

Quan s'obrirà el carrer Pare Rafel Serra-Zama?

Hi ha gent de S'Arenal que fa dos anys i mig que té el telèfon demanat. Quan li posaran?

Quan hi haurà a Ca'n Pastilla una guarderia municipal?

L'any que ve si Deu Voi!!!

Les obres per a la remodelació de la Plaça del Consulti van començar el mes passat.

Moviment d'objectors de conciència

El MOC és la coordinació de tots els grups d'objectors de l'estat espanyol va néixer "oficialment" a principis de gener de l'any 1977 i en aquells moments aplegava tots els objectors de consciència no testimonis de Jehovà (no arribava a trenta). Coordinació no exempta de problemes, cal reconèixerho, degut a la diferència d'ideologies i de planteigs entre els diferents grups que s'hi troben.

Al llarg d'aquests llargs anys, s'ha donat un procés continu de renovació que il·lògicament no ha acabat i del que han anat sortint algunes conclusions: com són els dotze punts bàsics, la declaració ideològica del MOC el congrés fet a Landa (Euskadi) l'Agost del 79 i la postura de rebutg a l'avantprojecte de llei.

REIVINDICACIONS DEL MOC DOTZE PUNTS BASICS

1) QUE NO DISCRIMI CAP MENA DE MOTIU PER A L'OBJECCIÓ: No s'ha de fer cap tipus de diferència en raó de les motivacions que aporta l'objector. La consciència és indivisible.

2) QUE HOM NO JUTGI LA CONSCIÈNCIA EN CAP TRIBUNAL: n'hi ha prou en que l'objector declari "motius de consciència", perquè aquest li sigui reconegut. La consciència no es pot objectivar.

3) QUE NO EXISTEIXI EN CAP MOMENT DE-

PENDÈNCIA DE L'AUTORITAT O JURISDICCIO MILITAR: S'ha de mantenir la independència de l'estament militar en tot moment (allistament, talla, estructura de l'estatut i el Servei Civil, situació posterior, document acreditatiu...)

4) QUE RECONEGUI EL DRET A L'OBJECCIÓ ABANS, DURANT I DESPRES DE L'ACOMPLIMENT DEL SERVEI MILITAR, TANT EN TEMPS DE PAU, COM DE GUERRA: La consciència no és immutable. En temps de guerra és quan pren el seu sentit profund l'objectió. Reduir el dret a l'objectió a certs moments, nega el dret a canviar a la persona.

5) QUE RECONEGUI UN SERVEI CIVIL DEMILITARITZAT, QUE NO ATEMPTI ALS INTERESSOS DELS TRABALLADORS: No augmenti l'atur, no faci competència professional a certs sectors, que no trenqui vagues...

6) QUE RESPECTI ELS DRETS CIVILS QUE CORRESPONEN A LA SITUACIÓ CIVIL DE L'OBJECTOR: No s'ha d'excloure cap dret ni llibertat bàsics (reunió, associació, sindicació, expressió informació, consciència...)

7) QUE LES ACTIVITATS DEL SERVEI CIVIL S'INCLUÏN D'INTERÉS POPULAR I SE CENTRIN EN ELS CAMPS MÉS DESATENDITS: educació, cultura popular, medicina preventiva, defensa de la

natura, lluita per la pau, marginació social.

8) QUE EL SERVEI CIVIL, ES REALITZI PREFERENTMENT EN LA REGIÓ D'ORIGEN DE L'OBJECTOR: En funció de la naturalesa del treball i tenint en compte la solidaritat entre les diferents zones, així com l'opció i capacitat de l'objector de consciència.

9) QUE NO EXISTEIXI CAP MENA DE DISCRIMINACIÓ EN RAO DE LA PRESTACIÓ D'UN SERVEI CIVIL O MILITAR: en els plans social, laboral, econòmic, excepte, quan això derivi de la diferent naturalesa dels mateixos.

10) QUE LA DURADA DEL SERVEI CIVIL SIGUI IGUAL A LA DEL MILITAR: altrament seria una forta discriminació i un castig.

11) QUE ES RECONEGUIN ELS SERVEIS CIVILS REALITZATS FINS ARA: s'ha de comptar el temps que els objectors han dedicat als serveis, i aquest han de continuar legament.

12) QUE ES DEROGUI LA LEGISLACIÓ REPRESENTATIVA CONTRA L'OBJECCIÓ Article 383 bis Codi de Justícia Militar; Decret 3011/77 sobre objectió de consciència per motius religiosos.

TELEFONS UTILS A S'ARENAL

A LA PART DE CIUTAT

Ajuntament . . . 227744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13,30 i 15,00) . . . 227643-227644
Bombers . . . 281250-290017
Residència de l'assegurança social . . 289100
Creu Roja de Ca'n Pastilla . . . 264040.
Policia Nacional . . 091
Policia Municipal . . 092
Policia Municipal de S'Arenal . . . 267654
Agrupació d'hotellers . . 267654
La Porciúncula 260002
Ràdio Taxi 255440.

A LA PART DE LLUCMAJOR

Ajuntament . . 660050
Oficina de S'Arenal . . . 264071
Bombers . . . 660756
Policia Municipal . . . 661767
Guardia Civil . . 264121
Ràdio Taxi . . . 263080
Parròquia . . . 263265
Club Tots Junts . . . 265538
Associació de Veïnats . . 265005

Catalanofobia

Sembla que, en un programa de TVE, preparatori del festival de la pilota i transmès des de Barcelona, uns cantants catalans van cantar en català. I sembla, també, que la cosa ha provocat l'eterna ira carpetovetònica. Naturalment, si en comptes de ser uns catalans que cantaven en català, haguessin estat uns ianquis cantant en anglès, per exemple, els "patriotes" de Màlaga, de Valladolid, de Saragossa, de Villanueva de Abajo, ho haurien trobat perfecte. No hi haurien entès res, però ah! El fet és repetit, de tant en tant, a tots els nivells. Com sempre. La catalanofòbia —no crec que això sigui cap secret— ha constituït, de fa temps, potser segles, un ingredient fonamental de l'"espanyolisme", i, sobretot, quan es tracta de la llengua. El fenomen es pot detectar entre gent de dreta i entre gent d'esquerra: gràcies a la pell de l'"espanyol" i

hi apareixerà l'"anticatalà". Al·lò, bones ànimes de terra endins han procurat suavitzar la qüestió, i els entusiasmes de la "transició" induïen a pensar que la dificultat podia mitigar-se. Doncs no. Som on érem. I totes aquelles collonades del "diàleg" —o del "dialec"— s'han vist ridículament frustrades cada cop que s'han intentat. No sé què pot passar amb el galleg o amb l'euscar. El problema es presta a reflexions curioses, que jo no puc fer ara i ací. De tota manera, és un problema viu i sense esperances de solució. I no solament pel que fa a l'Àstoma. ¿Qui va dir allò de "Volem a conquistar Catalunya amb les armes, si hace falta"? ¿Fraga? ¿Sánchez Albornoz? ¿Américo Castro? ¿Guerra? És el seu "amor a Catalunya", com deia Giménez Caballero: "la maté porque era mía". I olé!

JOAN FUSTER

Una editorial o el estupor de un ciudadano

Si, estupefacto me he quedado con la lectura del último editorial de "SA VEU DE LLUCMAJOR". Con todo mi dolor señor director tengo que decirle que hace un flaco favor a la democracia que deseamos la inmensa mayoría del pueblo español, y, que se acepte por aplastante concurrencia ante las urnas el día de las primeras elecciones libres en nuestro país.

Cuando un medio de difusión —aunque modesto— hace esa clase de editoriales, está entrando en un campo de beligerancia que no es buena para el sacrosanto deber de informar imparcialmente que tienen los medios de comunicación social.

Efectivamente, la Constitución Española, Carta Magna aceptada libremente por el pueblo español y aprobada por las Cortes el 31 de octubre de 1.978, hace en su extenso articulado referencia a la forma de Estado derechos individuales, sociales y políticos de los ciudadanos. Así se hace en el editorial de la pasada quincena, re-

ferencia a una serie de artículos y sin embargo se omiten otros importantísimos, como el artículo 70., 90., 310., 350., 370., 400., 410., 440., 450., 490., 500., 530., 540., ¿Qué se tiene que entender con esta omisión? Pues eso, que ustedes ya tomaron partido y por cierto que no realmente por los que representan el arco de la izquierda parlamentaria. Su postura me parece casi correcta, pero no intenten asustar a nadie con que vendrán dictaduras o dictablandas, esto señores no es Andalucía, y allí con lobos y cazas de brujas ya ven como quedaron los que no hacían más que asustar a los ciudadanos de buena fe.

Seamos sensatos, sinceros, demócratas y reflexivos a la hora de empuñar la pluma, pues el editorial de una revista de "información general" es una cosa más seria que un texto panfletario.

MANOLO MANJON

**PROFESSOR D'E.G.B.
DONA CLASSES DE REPAS
C/. RAFEL RAMIS
TOGORES, 15-3-2
TELEFON 262363**

50 arenalers responen

Sobre la creació del nostre municipi

RAFAEL BARCELO I SASTRE. Hosteleria.

Si. Solucionarem millor els problemes de S'Arenal.

JOSEFA SANCHES CARO. Mestressa de casa.

Si. Ja hi ha molta gent per aquí.

EVELINA PIQUERES OLIVES. Cambra.

Si. Ja hi ha molta gent empadronada a S'Arenal.

MARIA ONDONO NAVARRO.

Si. Això és molt gran i ens manca un Ajuntament.

CARMEN HERMOSO HUERTAS. Cambra.

Si. Solucionarem millor les nostres coses.

CATERINA MAS I BALLESTER. Jornera.

Si. Trob que estarem millor si som independents.

ANTONIA GOMES GIMENEZ. Cambra.

Si. No haurem d'anar a altres llocs.

DANIELLE VAN HAUTE. Comerciant.

Si. Es necessari per a la bona organització del poble.

GEORGINA APARICIO CARO. Cambra.

Si, serà convenient per a tots.

MARIBEL POZO MARTINEZ. Estudiant.

Si. Fa falta. Els Ajuntaments que ne controlen, estan enfora de noltros.

IVONNE REVIGLIO. Carnissera.

Si. Podrem decidir el que sia millor per S'Arenal.

FRANCISCA REY CARRERA. Picapedres.

M'és ben igual. Jo pas d'aquestes coses.

TEODORA IBAR MONGE. Mestressa de casa.

Si. Es necessari perquè S'Arenal és molt gran.

JOSE LUIS SASTRE MENDEZ. Cap de Bar.

Si. Totalment d'acord. Es necessari.

ANDRES DE LA TORRE AMOR. Restaurant D. Benito.

Si. No necessitam que ens ajudi Lluçmajor ni Ciutat. Tenc un fill d'onze anys i ha de viure a Segovia perquè aquí no hi ha escola per a ell.

JOSE SANCHEZ AGUILAR. Cambrer H. Olimpo.

Si. Som més que suficients per a tenir ajuntament propi i no haver de dependre dels altres.

ANTONIA MOLL I LLADO. Madona jove B. Cabrera.

Si. Ja fa temps que l'hauriem de tenir.

FRANCESCA ALOI I COMES. Madona Bar Andreu.

Si. Podrem asfaltar els carrers de la Ribera.

FRANCESCA MUNYOZ MARTIN.

Si. Podrem arreglar els carrers que estan sense asfaltar.

MATEU JULIA I PISA. Hosteleria.

Si. Ca'n Pastilla és l'únic lloc que no està urbanitzat de tota la zona.

RAMON MARTINEZ BALLESTEROS. Cuiner.

Si. Volem ser com els altres pobles que en tenen.

JAUME SALVA I CLAR. Dependent.

Si. Vivim aquí i hem de poder decidir el que volem aquí.

LARIA PALOMAR I COMINO. Cambra de pisos.

Si. Per descomptat que m'agradaria.

JOAN PERELLO I QUETGLES. Receptorista.

Si. Convé a la zona turística, des de Ca'n Pastilla fins al Cap Blanc tenir un Ajuntament.

ISAIAS CALDERON I DURAN. Cambrer.

Si. Fa falta, tots els pobles en tenen.

RAFAEL BAIDEZ I CASTRO. Cambrer.

Si. El poble és gran.

ANGELA BECERRA PLANS. Comerciant.

Si. S'Arenal ja és més gran que Lluçmajor.

PEDRO SANTOS HERNANDES. Comerciant.

Si. A S'Arenal hi ha més habitants i més problemes que a Lluçmajor.

MANUELA MARTINEZ SANCHEZ. Mestressa de casa.

Si. El poble està xapat i això no està bé.

TRINIDAD ALVAREZ IZQUIERDO. Mestressa de casa.

Si. Tots els pobles en tenen d'Ajuntament.

JOSE PIROLANO Y BENNASER. Funcionari.

Si. L'Ajuntament de Ciutat pareix un corté.

MANUELA BECERRO PLANS. Mestressa de casa.

Si. Podrem decidir el que sia millor per S'Arenal.

ANA DELGADO HUERTA. Mestressa de casa.

Si. S'Arenal és molt gran i està xapat en dos.

ANTONIA OLIVER I GARAU. Receptorista.

Si. S'Arenal ja és un poble.

JOSE DURAN MORENO. Cambrer.

Si. Podrem resoldre els nostres problemes aquí sense que els llucmajorers s'hagin de cuidar de nosaltres.

PRUDENCIO MUÑOS PEREDA. Conserge.

Si. Els arbitris que pagam s'han de quedar a S'Arenal.

ROSA CRISTENSEN. Comerciant.

Si es ben necessari. No haurem de dependre de Lluçmajor.

FRANCESC FERRER I CAMPUZANO. Sub-director d'hotel.

Si. S'Arenal és massa gran per haver de dependre dels altres.

CARMEN ALVARO CORDON. Mestressa de casa.

Si. Fa falta perquè S'Arenal és molt gran.

DOMINGO MARQUES I PONS. Comerciant.

Si. Ara tenim una oficina, però no podem decidir res.

FRANCESC SANCHES MARIN. Guixaire.

Si. Serà millor per arreglar els nostres assumptes.

ESPERANZA BAIDEZ ALCALANTI. Mestressa de casa.

Si. Volem un ajuntament com tene tots els pobles normals.

MARIA ANGELS LEON I PARRA. Mestressa.

No. Amb l'oficina municipal puc resoldre tots els meus problemes.

MARIA JOSE JUDICI GARCIA. Mestressa de casa.

Si. L'oficina municipal no és suficient i el nostre poble està xapat.

CARMEN MARTINEZ LOPEZ. Cambra.

Si. Fa falta.

CHELO LOPEZ PEREZ. Mestressa de casa.

Si. Podrem arreglar els nostres assumptes aquí. Hi ha molta gent a S'Arenal.

JOAN LLULL I MIR. Pensionista.

M'és igual. Si dolent és es gener, més dolent és es febrer.

MARI CARMEN PAZOS GARCIA. Receptorista.

Si. S'Arenal com a zona turística qu és, té unes necessitats molt específiques diferents de les de Ciutat o de Lluçmajor.

FRANCISCO CAMPOS MORENO. Cuiner.

Si. Podrem resoldre les nostres coses aquí.

ROSE SANCHEZ GARCIA. Estudiant.

Si. Es necessari si volem ser independents.

ANTONIO DOBLAS I LOPEZ. Cambrer.

Si. Un ajuntament fa falta a tots els pobles.

GABRIEL CLADERA BUSQUETS. Ham burguessas B. Gràcia.

Si. Ham de poder decidir el que sia necessari per a S'Arenal. Els impostos han de quedar aquí.

ISABEL CASTRO VALVERDE. Encarregada netetja.

Si. Un ajuntament fa falta per moltes coses.

PILAR DOBLAS MARTIN. Mestressa de casa.

Si. Es necessari per a formar poble.

Resolucions damunt les AA. VV. i el moviment ciutadà

Partim de la consideració que, actualment, les AAVV tenen un sentit distint en quant a mètode i objectius respecte a alguns dels desenvolupats durant l'etapa anterior, un dels objectius fonamentals d'aleshores fou la lluita contra la dictadura.

Les AAVV segueixen essent avui un instrument plenament vàlid per a millorar la qualitat de vida dels ciutadans, en quant

recolleixen les seves preocupacions, les reivindiquen i utilitzen totes les formes de lluita per a la seva consecució.

El seu caràcter fonamentalment reivindicatiu i de control de la gestió, no ha d'entrar en contradicció amb la necessària participació i col·laboració amb l'administració en totes les ocasions que així ho requereixin per a la consecució dels objectius

que ens marcam. Entenem que el binomi negociació-mobilització, expressa clarament, conjugat en la pràctica, el mètode de lluita reivindicativa de les AAVV.

Les AAVV són independents dels interessos partidistes, corporatius o municipals, reprovant qualsevol manipulació interessada dels qui no entenen la pròpia identitat de moviment vesinal.

Constatam que les AAVV, configuren la part més sòlida del moviment Ciutadà. Les AAVV poden perfilar una visió globalitzadora, inclús a nivell d'Estat (Llei Reg. Local, Seguretat Social etc.) de la compressió dels problemes, del tipus de vida que prefenem, constent la segregació urbana, defensant un habitat dicne, lluitant contra els intents de privatització dels serveis i

bens de consideració pública, etc.

Les AAVV són imprescindibles per a la educació política dels veïnats, en quant afavoreixen la tendència a que sien ells mateixos els protagonistes de la acció reivindicativa... Exerciten la pràctica de la democràcia en les seves formes més concretes i més acostades a la comprensió dels ciutadans, i propicien el desenvolupa-

ment més ampli i profund de la democràcia participativa. En aquest sentit i en tant que organitzacions socials, contribueixen a foment de la construcció del teixit social i, per tant són imprescindibles per a desenvolupar i profunditzar la democràcia.

XIV TROBADA DE FEDERACIONS DE AAVV DE L'ESTAT ESPANYOL.

L'Hotel Sant Diego

Tothom a S'Arenal sap on se troba l'Hotel Sant Diego, al cor de S'Arenal, just devora la Illeta dels Republicans. Ara, aprofitant el Mundials de Futbol s'hi ha acondicionat una sala amb cabuda per a 60 persones ben acomodades a cadires de conferència, un televisor amb pantalla de 72 pulgades, bona instal·lació de megafonia, aire acondicionat... unes instal·lacions que de moment han emprat els turistes i altres gent de S'Arenal per visionar els partits del mundial.

L'hotel és propietat de la Família Canals, família que està afincada a S'Arenal des de l'any 1945 dedicats des d'aleshores a l'hosteleria.

Varen començar amb un bar que se deia Ca Na Grina, l'any 1956 van obrir el primer Hotel, el Solimar, actualment tenen tres hotels amb capacitat per a 800 clients.

Els Canals, a més d'Hotelers, són bons esportistes, cosa que els ve d'herència. Recordem

n'Andreu Canals, un dels millors corredors el temps de la república i de la postguerra, ells han seguit la tradició: corredors de bicicletes, entusiastes del futbol, atletisme, petanca.. També s'han aficat en política i en Pere Canals ha estat regidor i batle de S'Arenal durant 8 anys. Entusiasta de la creació del municipi de S'Arenal vol promoure amb altres areners, una candidatura independent de la qual va sortir un regidor a l'Ajuntament de Lluçmajor. Ara, dins poc temps hi haurà noves eleccions municipals i pensa que l'experiència s'ha de repetir, si no dins una candidatura independent, dins una del PSM, perquè, és l'únic partit que defensa la independència del nostre poble.

En Pere Canals, darrerament ha delegat quasi totes les competències en la direcció dels hotels a D. Jaume Payeres Oliver, qui va començar de "botones" ara fa 22 anys al mateix hotel.

En Jaume Payeres ens

explica que aquest saló de conferències estarà a disposició de totes les entitats: recreatives, esportives, associacions de veïnats, partits polítics, etc. que l'hagin de mester i això de forma desinteressada.

Una millora ben interessant, ja que dins el casc antic de S'Arenal no hi havia fins ara un lloc on es poguessin donar conferències, fer reunions o petits congressos.

Compartir: Qualque cose mes que repartir. Camvia la teva forma de viure

Enguany, ens ha agradat més el sub-tema de la campanya del Corpus Cristi de Càritas ("CAMBIA TU FORMA DE VIVIR") que el propi lema central ("COMPARTIR, ALGO MAS QUE REPARTIR")

I no és que la idea de compartir no sia tremendament suggerent. No obstant això, allò que realment cal fer ara és "canviar la forma de viure".

Una explicació: la manera concreta d'estar a favor de l'home passa, indiscutiblement, pel treball dins la societat concreta on aquest viu. Un treball que se realitza a través d'uns aspectes ben concrets: els aspectes econòmics, polítics i socials. A través d'aquests CAMINS discorre la vida dels homes i de les dones, ells són

els que condicionen la seva felicitat o infelicitat, el seu desenvolupament o els seu sub-desenvolupament, la seva capacitat per obrir-se completament a tot allò que és humà o el seu permanent quedar-se en qual-sevol casta de marginació. Naturalment, segons sien els esmentats CAMINS de convivència els homes participam d'una determinada forma de viure, ens agradi o no. Per exemple: si en l'aspecte econòmic, en el polític o en el social els valors que priven són els de l'egoisme, ens trobarem tancats dins el parany d'un individualisme ferotge, que ens farà profundament insensibles a tot allò que sia una obertura real a la vida i a les necessitats de l'altre.

I aquí haurà de surgir,

forçadament, l'imperatiu de canviar la forma de viure.

Rompent les estructures que sien, tornant posar l'home al lloc de privilegi que mai degué deixar, fent l'esforç de "conversió" que reafirmi dins nostre interior les idees clau que tant costa acceptar:

Que la caritat és antes que res justícia.

Que no tot lo meu és meu.

Que estar a favor del més pobre i marginat no és sols una bona acció, sinó que, a més, és "la meua" obligació.

Camviem la nostre forma de viure i facem-ho amb realisme. Només així es fa real l'amor.

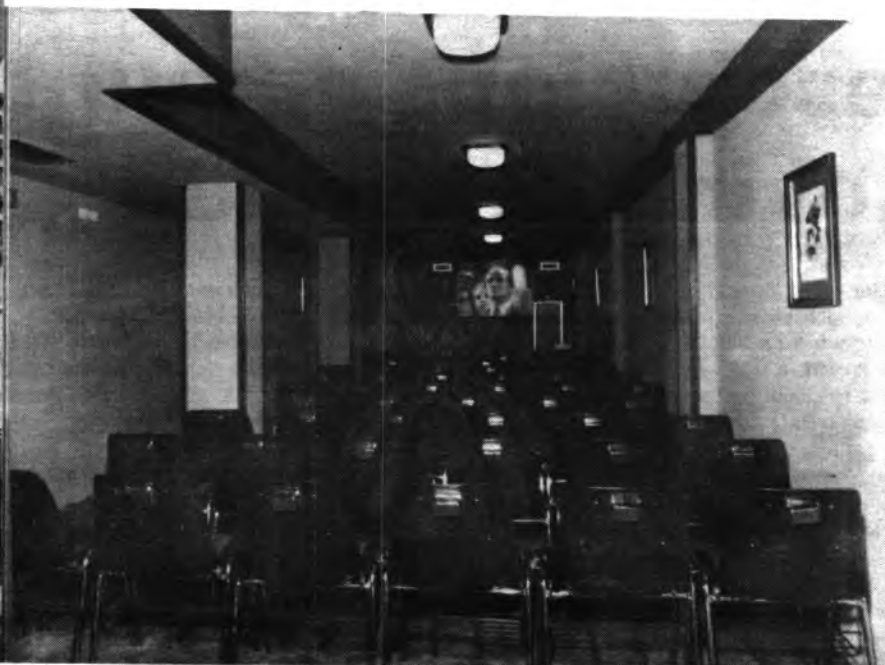
CARITAS

HOTEL SANT DIEGO

SALA DE CONFERÈNCIES

AL SERVEI DE S'ARENAL

El personatge del mes

N'Antoni Galmés i Riera ens contesta 40 preguntes

Persona culte, estimada i molt coneguda. Sempre es noticia, sempre té qualque cosa interessant que dir. Ara acaba de publicar un nou llibre. Segueix per tant sient més noticia encara. Noltros hem considerat que tenia que esser la persona elegida per la secció "Personatge del Mes". Aquí teniu les seves respostes.

—Nom complet i fitxa familiar.

—Antoni Galmés i Riera, nat el 24 d'abril de 1907, casat, amb dos fills.

—Què li agrada més de la vida?

—Viure-la entre gent amiga.

—I el que manco?

—L'enveja, que si fos tinya, molts haurien de dur barret.

—Un color?

—Blau marí.

—Què entén per amistat?

—Donar i ajudar sense esperar res.

—Què entén per amor?

—Un sentiment capdavanter de la felicitat humana, que no és per defi-

nir-lo, i el vertader, crec que afecta més a l'esperit que al cos.

—Què entén per política?

—Per política vertadera, anteposar sempre el bé comú per damunt tots els altres interessos, tant de partit, com personals.

—Què opina del divorci?

—No hi ha llibertat religiosa? Per què no hi ha d'aver divorci?

—Què ha significat per vostè la publicació "Cultura Popular Mallorquina"?

—Posar en mans de tothom que vulgui, part de les coses que he arreplegades i apreses durant mig segle.

—Quins altres llibres té publicats?

—Mallorca, Menorca e Ibiza-Folklore, Danzas Mallorquinas, Bailes Populares de Mallorca. Mallorca i su Folklore, Medicina popular de Mallorca.

—Quina serà la seva pròxima publicació?

—Pot esser, "Pequeña historia de Aires de Mon-

tanya, contada por los demás".

—Un consell a la joventut actual?

—Que tiri endavant, però que sia humil.

—Què opina de la revista "S'Arenal"?

—Sempre van bé aquestes publicacions foranes, producte de preocupacions espirituals.

—Un escriptor?

—Mossen Llorenç Ri-ber.

—Un fet important de l'història?

—El descobriment d'America.

—Un nom?

—Jesucrist.

—Que li manca a S'Arenal?

—Arribar a ser vertaderament "un poble".

—Què li sobra?

—La circulació rodada per la vorera de mar.

—Mar o muntanya?

—Més mar que muntanya.

—Què és el que més aprecia en un home?

—La sinceritat.

—I en la dona?

—La feminitat.

—Què li agradaria ser i no és?

—Un vertader bon home.

—A qui li agradaria conèixer o haver conegut.

—A Leonard da Vinci.

—Què ha estat en la seva vida "Aires de Montanya"?

—L'entrega de 27 anys de la meua vida en el que a quefers artístics se refereix. L'haver pogut demostrar que els balls populars mallorquins ben ballats, i les cançons del camp ben cantades, són de lo millor del món en aquestes disciplines.

—A quin lloc quedarà Espanya als mundials?

—Uns dels primers.

—Què és el que més li molesta de la vida?

—La hipocresia.

—Se presentarà a les properes eleccions?

—No.

—Una beguda i un plat.

—Un bon vi de taula i un bon tumbet.

—Una pel·lícula, un actor una actriu.

—El Circ, En Xarlot i na Greta Garbo.

—Quina poria ser la seva major satisfacció d'aquesta vida?

—Acabar-la en pau, enrevoltat de la meua família i amics.

—Com recorda el seu pas per la presidència del Club Náutic Arenal?

—Per la gran quantitat d'amics que vaig fer, i si vaig fer qualque inimic, ja no me'n record.

—Un esportista dins la història?

—En Guillem Timoner.

—Una anècdota?

—La oposició de molts de veinats llucmajorers a que s'edifiqués un pis damunt l'edifici del Club Náutic, després molts d'ells edificaren deu pisos.

—Una il·lusió?

—Passar bé la vida, i ajudar en allò que pugui a que els altres també li passin.

—Un esport?

—Els de la mar.

—Un fet important de la història local?

—Negatiu, l'haver arribat tan amunt a força de ciment. Positiu, el port.

—Un partit polític?

—No cap.

—Que opina de la llibertat d'expressió i de la religió?

—A l'home, Deu el crea lliure en tots els sentits.

—Quina reforma duria a terme a S'Arenal?

—Deixar com a passeig toda la vorera de mar, carretera i carrers.

—Prefereix els temps que vivim o anyora el passat?

—El temps que vivim, sense cap dubte.

—Vol dir qualque cosa en particular?

—Que tots ens estimem un poc més per a poder viure tothom un poc millor.

Cuixes i maduixes

Estava jo tan tranquil, xupant un refrescant tas-só d'horxata al Bar Mogambo de S'Arenal, meditant quin podria ser el pròxim treball, quan de sobte, tres espectaculars bikinis dels que no arriben al pam quadrat, dels que just per pèls s'aguanten, aparentment a punt de caure, arribaren i segueren al meu costat. Les tres al·lotes, metre setanta, cinquanta quilos ben repartits, cabells llargs i les cames també, demanaren maduixes amb nata. ¡Eureka! com digué un cèlebre avantpassat. Ja sabia quin seria el treball. Les tres "muses" de bones cuixes menjant maduixes, em donaren la idea. Però com els lectors de S'ARENAL probablement no són partidaris de l'antropofàgia, molt a pesar meu em vaig haver de decidir per les maduixes.

Les maduixes són un menjar molt saborós, amb propietats dietètiques excel·lents. Els diminuts fruits de la maduixera s'insereixen en el receptacle carnis i aromàtic, fent la maduixa en sí, encara que més que de maduixes, avui dia cal parlar de ma-

sortadament, el que guanyen en grandària ho perden en sabor i fragància, encara que hi ha híbrids que tenen un bon equilibri entre grandària i sabor. Des de fa uns quinze anys al Maresme de Catalunya s'hi conren unes 425 hectàrees amb una producció anual d'un 10.000 tones i un valor de quasi 800 milions de pessetes.

Un refrany anglès, diu, "Indubtablement, Déu podria haver fet algun fruit millor que la maduixa, però també és indubtable que no el va fer". Les millors maduixes i els millors maduixots tenen un lluent color vermell. S'han de comprar amb la part verda del calze intacta, que no es treurà fins després de rentat per evitar la pèrdua de gust i de suc. Es poden prendre sencillament netejades. Lleugerament ensucrades, macerades amb moscatell o xampany, amb nata, amb mel... però pensau que, per exemple la nata, a igual quantitat, té set vegades més calories que les maduixes. Una manera gastronòmicament i dietètica molt interessant de menjar-ne es amb suc de taronja o llimona que,

a més, en realça el propi sabor.

Maduixes i maduixots tenen una gran riquesa de nutrients essencials. Amb molt poques calories proporcionen vitamina C per tot un dia i bastants vitamines del grup B, destacant-ne la piroxina i l'àcid fòlic. La seva aportació de fibra és, a més d'elevada, de la millor qualitat. També fa una bona aportació de fe-

rró, coure, magnesi i calci. Tenen una favorable relació sodi-potasi, de 2 a 150 mil·ligrams respectivament per cada 100 grams, que els confereix propietats diurètiques. Es reconeix la seva eficàcia per eliminar l'àcid úric i per a la prevenció de malalties reumàtiques, gota, artitisme, etcètera. Són un bon tònic general i per els esportistes són molt útils per comba-

tre els fenòmens d'acidosi relacionats amb el cansament.

En l'apartat negatiu, cal dir que contenen 19 mil·ligrams d'àcid oxàlic per cada 100 grams en net i que afavoreixen l'alliberament d'histamines i, per tant poden causar al·lèrgies a persones especialment sensibles.

M.J.

L'ARCADA PIZZERIA RESTAURANTE

El Millor març de la Platja de S'Arenal.
Les millors carns i els millors peixos.
Sense oblidar les delicioses pastes i PIZZAS
cuites amb foc de llenya.

Ajuntament de Ciutat

Cada mes l'Associació de Veïnats reb una comunicació de la regidoria de Vies i Obres que detalla les millors dutes a terme o les que estan en projecte.

La darrera diu així:

Pos en coneixement vostre que els treballs efectuats per la Brigada d'enllumenat durant els mesos de maig de 1982 són els que se citen en la relació adjunta.

S'han subsanat anomalies detectades per inspecció de la Brigada per denúncies de tercers.

S'ha procedit a la reposició de faroles als següents llocs: Barriada de C'an Pastilla (Carrer Sant Antoni de la Playa, Pineda, Levante i Cala Estància).

Parc i jardins.
Carrer Singladura, tallar branca P i J 44.

Traballs a escoles:
C'an Pastilla 14 jornals.
Brigada de Picapedres:
Passeig Cala Gamba, 32 jornals.

Proposta de programa d'actuació de la brigada d'enllumenat durant el mes de Juny de 1982.

Per arribar a la definitiva proposta de programa a més de les averies reflexa-

des al fitxer, s'han tengut en consideració els reparos programats a sectors complets i obres de reposició de fanals el rovell a la base dels quals fa perillar la seva estabilitat. Al mateix temps se proposa la instal·lació de tres punts de llum al carrer de l'Escultor Joan Homs de S'Arenal, sol·licitats per veïnats del carrer.

Proposta de programa a realitzar per las brigades municipals de conservació de la via pública, (de picapedrer y de tapar clots durant el mes de juny de 1982:

Adobar voravies a:
Avinguda Nacional (re-pàs general) P 283

Carrer Antonia Llabrés i Morey no. 10 i 11 P 8.

Carrer Mar Aral no. 8 (voretta)

Carrer Llevant (tram entre Carrer Cala Estància i Sant Antoni de la Platja) manca voravia. P 4 86.

Carrer Cala Estància entre no. 7 i Avinguda Bartomeu Riutort no. 7, 5 i 3. P s/n.

Adobar parterre central escales del carrer Volanti. P. 295.

Adobar voravies al carrer Mero, 18 P. s/n.

En cas que aquestes feines no es poguessen dur a terme durant el mes de juny, se ferien durant el mes de juliol.

NEGOCIAT DE SANITAT I ASSISTENCIA SOCIAL

Pos en coneixement del públic que l'Ajuntament de Ciutat ha posat en marxa un Servei Social "d'Ajuda a domicili" per a persones majors o invàlides inscrites al Padró de Beneficència Municipal.

Aquest servei consisteix en la prestació domiciliària de caràcter sanitari i assistencial, especialment en situacions en que aquestes persones no es poden valer per elles mateixes (cas de malaltia, invàlidesa, edat avançada, manca de familiars, etc).

Per a sol·licitud d'aquesta ajuda, i per a major informació, dirigir-se a aquest Ajuntament al Negociat de Sanitat i Assistència Social.

Ciutat de Mallorca a 7 de juny de 1982.

EL BATLE
P. D. GINES QUINONERO

Ajuntament de Llucmajor

Hi ha novetats importants que cal ressenyar a la oficina municipal de S'Arenal de la part de Llucmajor.

Ha estat equipada amb una pantalla -microfilm on en qüestió de segons s'hi pot trobar qualsevol veïnat del terme.

S'hi poden llegir fitxes individuals que se cerquen per llinatges, té data de neixament, professió, estudis, estat civil, domicili, noms de pare i de mare.

Un altre fitxa, només amb la data de neixament, es poden trobar les altres

dades

La fitxa familiar, on hi ha tota la gent que viu a un domicili determinat.

Un aparell, molt pràctic, molt ràpid mitjançant el qual, en qüestió de minuts es poden expedir certificats de residència, de neixement i altra paperrassa que pugui ésser necessària. L'oficina, a partir d'aquest mes passat està oberta cinc dies a la setmana, com les oficines de qualsevol ajuntament, i està servida per quatre funcionaris auxiliars: na Francesca Contestí, N'Antònia

Pasqual, N'Antònia Julià i Na Julieta Caro. Segons N'Antònia Pasqual, aquesta oficina és molt efectiva, s'hi pot tramitar quasi tot, només casos molt especials com permisos d'obres y altres assumptes importants en que sia necessaria la consulta dels tècnics o dels regidors, fa necessari el desplaçament a Llucmajor.

L'Ajuntament de Llucmajor fa un esforç considerable a fi de donar tota casta de comoditats als veïnats de S'Arenal i ho aconsegueix.

HOTEL BAHIA DE PALMA

Perruqueria per homes i per dones
Servei de restaurant

Sala de jocs
AL SERVEI DE S'ARENAL I DE MALLORCA

El darrer crit en bosses i articles en pell

CURTITS

Avinguda Nacional
devora

HOTEL TOKIO

ASCENSORS ASPE

Montatges i Reparacions
Tota classe D'ascensors

Carrer Marineta, 7
Tel. 26 62 32 - 54

BAR DON BENITO

us trobareu be amb Na Vicky i en Miquel

INTERNACIONAL PUB

Edifici Don Benito

Carrer de Sant Bartomeu, 63

Aprop del Camp de Fútbol

Graphic Art S.A.

SA NOVA
IMPREMTA
DE
S'ARENAL

★ TIPOGRAFIA ★ OFFSET

★ DPT. FOTOGRAFIC

SANT CRISTOFOL, 116 TEL. 266117

L'equip de Salut Escolar a la opinió pública

Davant la gran quantitat d'opinions ja expressades als mitjans de comunicació ens veim obligats a donar informació sobre el Programa de Salut Escolar, que la Cooperativa Servei de Salut Escolar ha duit a terme a les escoles estatals de E.G.B. de Ciutat, sortint al pas de certes afirmacions inclús difamatòries que posen en qüestió la nostra tasca com a professionals i contra les quals ens reservem prendre mesures legals oportunes. Creim necessari explicar la nostra tasca perquè els/les ciutadans/es tinguin més elements de judici per poder-se formar una opinió.

L'objectiu fonamental del programa és proporcionar, conjuntament amb pares, mares i mestres, uns instruments als escolars per defensar la seva salut.

Aquest programa l'hem duit a terme a través de les següents activitats distribuïdes per àrees:

EDUCACIO SANITARIA

L'educació sanitària és el pilar fonamental de la promoció de la salut. Un equip de metges hem realitzat amb normalitat les següents activitats programades:

Per a mestres, acudíem a cada escola per tractar els següents temes (restant oberts a abordar altres temes del seu interès):

—Presentació del Programa al centre.

—Activitat sobre com fer prevenció de càries a l'escola.

—Seminari de dues sessions sobre el tema de les drogues i l'escola: informació i prevenció.

Comptabilitzant un total de més de 140 activitats.

Per a mares i pares s'han tractat quatre temes:

—Prevenció de malalties més freqüents.

—Prevenció d'abús de drogues.

—Informació sexual.

—Resultats dels examens en salut (revisions mèdiques) i de la globalitat del Programa a cada escola.

Comptabilitzant un total de 172 xerrades a les quals hi han acudit varis milers de mares i pares.

Per als escolars s'ha fet en varies escoles una xerrada-col·loqui d'educació sexual per alumnes de 8u. curs sense còmic, ja que encara no estava editat. Precisament com eina de suport a n'aquest col·loqui amb els escolars s'edità el famós COMIC, d'altra banda tant mal jutjat i tant poc vist i que es distribuï a escolars de dos cursos de Son Ferriol abans de la desautorització per part de l'Ajuntament.

Les dues activitats realitzades a dita escola en la qual els escolars havien llegit el còmic, es realitzaren una amb el mestre tutor present i l'altre amb el mestre i un membre de l'associació de pares.

Posteriorment a més,

es realitzà la xerrada d'informació sexual amb mares i pares, i cap ens donà queixa sobre el còmic.

Tanmateix, assumim el contingut del còmic per ser correcte científicament i útil com eina per realitzar posteriorment una xerrada, acceptant sempre el fet que pugui ésser millorable.

MEDI-AMBIENT ESCOLAR

L'objectiu d'aquesta àrea ha estat el fer d'una banda un estudi del medi escolar com element important en la determinació de la salut dels escolars i per altra banda, el donar als nins i nines elements perquè puguin conèixer, valorar i adoptar una actitud crítica respecte al seu medi més pròxim.

L'estudi i activitats s'han realitzat per una pedagoga i un treballador social.

A) Estudi del medi escolar:

—Distribució de la població escolar per nivells educatius.

—Estudi de la localització geogràfica, locals disponibles, instal·lacions i

equips.

—Valoració de l'estat de cada escola en quant a: il·luminació, humitat, sonoritat, pintura, mobiliari.

—Relació d'espai per alumne.

—Estudi dels riscos d'acidentació.

—Valoració de les necessitats més urgents a l'escola.

B) Activitats pel coneixement de l'entorn:

—Xerrada als alumnes de 7m. i 8u amb un guió d'activitats a fer a proposta d'un estudi del barri on està ubicada l'escola.

—Prèvia xerrada sobre el barri i la salut, els alumnes dels cursos de 5t. i 6t han realitzat amb la nostra col·laboració distints murals sobre aquest tema.

C) Qüestionari psicopedagògic.

S'ha realitzat un qüestionari psicopedagògic als mestres de 1er, 5t, 8u de les 45 escoles estatals per tal de recollir una informació sobre:

—Problemes de conducta i aprenentatge més freqüents a n'aquests cursos.

—Mides que el mestre

considera oportunes per solventar els problemes i altres consideracions sobre el tema.

REVISIONS MEDIQUES

Tenen com objectiu fer un despistatge preventiu (no diagnòstic) de processos freqüents i al mateix temps, aprofitar el moment de l'exploració per suggerir a l'escolar hàbits sans.

Les revisions han estat realitzades per dos equips de dos metges i una ATS i han consistit en:

Exploració visual i auditiva, per detectar precoçment possibles deficiències.

—Exploració física general per determinar l'estat de la boca, vicis posturals, o la detecció de qualsevol signe patològic no descobert fins ara.

—Mesura de la talla i pes per determinar si la velocitat de creixement és correcta.

—Prova de la tuberculinà als escolars de 1er de E.G.B.

Una vegada feta la revisió es fa una valoració de la patologia de cada infant, es dona a conèixer als pares i segons els criteris es deriven a l'especialista corresponent.

S'han revisats més de 7.500 escolars amb una mitja de temps dedicat a cada un de 15 a 20 minuts.

MATERIAL ELABORAT

Durant tot el curs s'ha anat elaborant diferent material imprés i gràfic pel millor desenvolupament de les activitats; si bé actualment estan paralitzades la distribució i l'ús de part d'aquest material en les tasques del Programa de Salut Escolar, per mor de l'acord del darrer Plé de l'Ajuntament.

Hem seguit la línia d'intentar la normalització de la nostra llengua.

S'han realitzat entre d'altres: llibret de presentació del programa; cartes de presentació a mestres, pares i alumnes de 8u; cartell-convocatori de les xerrades d'educació sanitària; convocatòries parcials de les xerrades; diapositives; guions de les xerrades i seminaris; Joc de L'òca de la Salut; adhesius sobre el tema de les drogodependències; còmic sobre sexualitat; cartell sobre les revisions mèdiques; cartes d'informació als pares dels escolars revisats sobre el resultat de la revisió realitzada al seu fill/a, prevenció de càries, vacunació antitubercúlica, prevenció dels vicis posturals, prova de la tuberculinà; cartes de derivació als especialistes sobre el resultat de la revisió a cada escolar; fitxa mèdico-escolar, individual per cada alumne revisat i per deixar a l'escola; qüestionari d'antecedents pedagògics i situació socio-sanitària pels escolars a revisar; fitxa mèdica, individual per cada alumne revisat; fulles d'estudi del barri; qüestionari psicopedagògic; qüestionari sobre el medi escolar...

Es dins d'aquest contexte on creim s'ha de valorar la nostra tasca, que com es pot veure no es redueix a l'educació sexual. Tanmateix ens reafirmem, com a professionals, en els criteris seguits per dur a terme aquest aspecte parcial de l'educació per a la salut que és la sexualitat. Però, sobre aquest tema consideram necessari donar a l'opinió pública més elements de judici en un pròxim article.

Salutacions cordials.

COOPERATIVA SERVEI DE SALUT ESCOLAR

VIAJES KONTIKI
SA
GAT 304

Billets d'avió-vaixell
Excursions, circuits
Reserves d'hotels-minitours etc.
Avinguda Nacional, 13 (entre bal 7-8)
Avinguda Nacional, 58 (davant el bal. 7)
Telèfon 265900.

ALBORADA
RESTAURANTE GALLEGO

Carretera Militar, 269
Telèfon 26 07 25

EL ARENAL
PALMA DE MALLORCA

ADREÇOS DE TAULA-LLENCERIA
BRODATS
PARAMENTS-FLASSADES I
ENCARRECS

Brodats JIM

Antonia Catalá

Exercit Espanyol, 3
Telèfon 263819 S'ARENAL DE MALLORCA

Por a la realitat i a la utopia

Tot home, tot grup, tot Poble, que vulgui fer camí, que vulgui estar mínimament viu, i no en parlem si a més encara es vol dir cristià, necessita tenir ben aclarits els dos extrems del procés: el punt de partida i el punt d'arribada. Necessita estar ben definit, ben concretat, respecte a la REALITAT i a la UTOPIA.

Entre aquests dos punts s'obri el tros del temps, de l'intent de la provatura. Entre realitat i utopia resta un lloc per a la lluita. Resta l'espai per a la Història.

Però els dos extrems, el què tenim i el què volem, són irrenunciables, inapel·lables. Constitueixen uns punts de referència sense els quals no tendria cap sentit l'intent per un avanç, per una lluita o per un canvi.

Si ho portam al camp axiomàtic, la cosa sembla fins i tot bona d'entendre:

—Hi ha que conèixer a fons la nostra pròpia REALITAT. Conèixer vol dir: analitzar, criticar, tota la nostra realitat personal, social, econòmica, política, cultural, religiosa...

—Hi ha que portar sempre ben aclarit cap on ens encaminam. Hi ha que portar ben a l'aire la bandera de la nostra UTOPIA. El nou model de comunitat. La nova imatge d'home. L'ideal del viure, del conviure, del combregar...

—Per anar d'aquí a allà, de la realitat a la utopia, hi ha que fer un CAMI. Hi ha que obrir dreceres a cops de provatura, de fer envant i enrear, d'ensopegar, i fins i tot de rodolar...

Si l'anunciat és així de senzill perquè estam tan lluny de la pràctica? Perquè no coneixem la nostra REALITAT? Perquè no proclamam la UTOPIA? Perquè no obrim CAMI?

Cada interrogant d'aquests pot tenir moltes i diverses respostes. Però ens convé mirar d'arribar a les arrels.

1. Podríem dir, per exemple, que NO CONEIXEM LA NOSTRA REALITAT:

—Per ignorància. Perquè no estam informats.
—Per imperícia. Perquè no estam avesats a l'anàlisi.

—Per superficialitat. Perquè la vida atropellada que duim no ens deixa temps per aprofundir.

Totes aquestes raons, amb tot i apuntar cap a algun indret de la veritat, no deixen de ser evasives.

Només hi ha una paraula per arribar a l'arrel del perquè: POR. No volem fer una anàlisi de la nostra realitat perquè l'anàlisi defineix, demostra, d'entrada, de quina part et poses. I una definició compromet. Et deixa despullat, sense poder tenir un peu a cada banda, sense poder pastorejar, sense poder contentar a dreta i esquerra.

2. Podríem dir que NO PROCLAMAM LA UTOPIA, aquest més enllà sense classes, aquest futur tot de germanor, de llibertat, perquè:

—Som curts de vida i no albiram l'horitzó.
—Vivim ajupits per l'immediatisme, per la preocupació de cada moment.

—Els cops, les nafres, les travetes, les limitacions no ens deixen somniar.

Tot això, i molt més, pot ser veritat, però en el fons el que hi ha és POR.

POR al ridícul. POR a mostrar la filassa. A que ens prenguin per beneïts. POR a quedar fora de joc, del joc polític, del joc de les ametlles comptades, del joc de la repartidora del joc dels poderosos, dels governants, dels qui només van a "lo contante y sonante". En definitiva: POR a mostrar-nos cristians.

3. Podríem dir que NO OBRIM NOUS CAMINS:
—Per peresa. Sempre és més fàcil estir el carro per camins ja fets.

—Per ineptitud. A voltes no sabem per on prendre. Ens troban perduts.

—Per impotència. Sentim que res podem contra la roca, que és garibé impossible obrir enclotxes a cops de puny.

Totes aquestes al·legacions no deixen de ser una bona defensa a favor de la comprensió, però en aquest punt l'enemic és, altra volta, la POR.

La POR al risc. La POR a perdre les seguretats. La POR al fracàs. La POR a rompre les cordes, a esclafar-te l'ànima. La POR a la singularitat. La POR a la soledat.

Si voleu ho podem dir, també, en positiu: aquests són els tres mots necessaris per, des de l'aprofundiment de la nostra realitat, obrir nous camins a la utopia:

—COMPROMIS.
—RISC.
—SOMNI.

EQUIP DE REDACCIO

Per que augmenta la delinqüència

Al País Valencià, a través de la Conselleria de Benestar Social, s'ha duit a terme un estudi complet de la delinqüència.

Entre les moltes dades a destacar fixarem l'atenció a una de les preguntes que se feren als Magistrats de l'Audiència, als advocats penalistes i a diverses Associacions de Veïnats.

AQUESTA ERA LA PREGUNTA: ¿Creis que se pot parlar d'un augment de la activitat delictiva els darrers anys dins Espanya? Quines serien les causes d'aquest augment?

El 100 per 100 ha contestat afirmativament a la primera part de la pregunta: TOTS CREUEN QUE HI HA UN INCREMENT.

Referent a les causes, aquestes són les respostes:

ELS MAGISTRATS

- 84,6 Pèrdua de valors (religiosos, morals, socials)
- 76,9 Atur-crisi econòmica
- 76,9 Consumisme
- 46,1 Crisi familiar
- 38,4 Crisi d'autoritat
- 30,7 Consum de drogues
- 23,0 Emigració
- 15,3 Pornografia
- 15,3 Manca de prevenció i repressió.
- 15,3 Incitació a la violència.
- 7,6 Condicions suburbials.
- 7,6 Manca d'educació.
- 7,6 Indults: sensació

d'impunitat.

MISSERS

- 77,7 Consumisme
- 22,2 Crisi de les institucions
- 11,1 Manca de mesures dràstiques
- 11,1 Deteriorament de l'ordre.
- 11,1 Aglomeracions urbanes.
- 11,1 Manca d'objectius
- 5,5 Manca de política social.
- 5,5 Insatisfacció personal.
- 5,5 Canvis socials.
- 5,5 Societat masclista.
- 5,5 Inhibició policíaca.
- 5,5 Rebuix de les normes.

ASSOCIACIONS DE VEINATS

Des dels barris l'augment s'atribueix a aquestes causes:

- 80 Atur i desocupació.
- 20 Manca de cultural.
- 20 Urbanització deficient.
- 20 Manca de locals sans, recreatius i culturals.
- 10 Manca de vigilància nocturna.
- 10 Immigració.
- 10 Manca de llocs escolars.
- 10 Contagi d'escamots.
- 10 Per obertura de locals: Whisqueries...
- 10 No existeix delinqüència per ser un barri burgués.

TOP LESS ACUARIO

AMBIENT AGRADABLE
Exèrcit Espanyol, 54
Telèfon 266216
S'ARENAL DE MALLORCA

La veritat sobre el tabac

Fa aproximadament 400 anys, que els exploradors espanyols dugueren d'America a Europa el costum del consum d'una planta anomenada "tabac".

Tots els qui l'usan se plantegen el següent dilema: se compensa el "plaer de fumar" amb el perjudici evident que suposa per a la salut?

Encara que l'origen de la paraula "tabac" no és clar, el nom de la planta "Nicotiana Tabacum", així com el seu tòxic més perillós LA NICOTINA, van rebre el seu nom en honor de Jean Nicot, embaixador francès a Portugal devers l'any 1560. Nicot fou un gran propagandista de les suposades propietats medicinals i altres virtuts de la planta.

No obstant això l'any 1795, les primeres revistes mèdiques ja publicaven els primers articles sobre la incidència del tabac en el càncer de llavis. Cal recordar que inicialment se consumia, sobre tot, en pipa.

Des d'aleshores, la premsa mèdica no ha fet més que nous descobriments de la terrible patologia generada pel consum del tabac: càncer de boca, càncer de pulmó, bronquitis, úlcera d'estómac, etc. Resumint: actualment, el consum del tabac està universalment denunciat, per ser una de les causes de malaltia i mort a la nostra civilització. L'Organització Mundial de la Salut va dedicar l'any 1980 a conciençar el ciutadà sobre la ur-

gència d'erradicar aquesta droga social.

A l'Estat Espanyol és impossible valorar el cost de les incapacitats que se relacionen del tabac, però per dades d'altres països —Canadà, USA, Anglaterra— se pot dir que és més elevat el cost sanitari que la quantitat cobrada per impostos damunt la venda.

Dins L'Estat Espanyol, l'any 1977, se consumiren 53.770 milions de cigarrets i 990 milions de purs.

L'any 1978, Tabacalera va proporcionar a Hisenda 100.698 milions de pessetes. El mateix any, Sanitat va dedicar 80 milions de pessetes a la Campanya "no quemes tu salut", és a dir, el 0,080 per cent dels beneficis que el tabac aporta a Hisenda.

Actualment se considera que a cada ciutadà li corresponen 3 quilos del consum total de tabac.

A l'Estat Espanyol se calcularen l'any 1978, 16,3 milers d'hectàrees, amb una producció de 29,9 milers de tones.

"La Actualidad Tabacquera" revela que l'any 1979 fumava un 45 per cent de la població espanyola, dels quals, un 76 per cent eren homes i el 24 per cent dones, essent els grups més nombrosos els compresos entre els 16 i els 25 anys, i de 26 a 35 anys, augmentat cada vegada més el consum entre la població jove en edat més primerenca.

Recollit de: Coleccions "Salut i Drogues".

GOBIERNO VASCO

Bastiments-vidrieres.
Portes-Persianes
Fusteria en General.

Carpinteria Francisco

Carretera Militar, 114
Telèfon 264808.
Ses Cadenes.

Assemblea de Càritas

'Com estimam els cristians de Mallorca'

Lo de manco era fer "una assemblea més". Lo que interessava era reunir, coordinar i intercomunicar esforços i experiències, al nivell de les accions socials de grups cristians.

L'Assemblea Càritas 1981-82 s'obria pas, repartint als diversos grups interessats: parròquies, comunitats, entitats... uns punts de reflexió per ajudar a crear consciència i per estudiar i descobrir les motivacions de l'acció social.

Dia 7 DE NOVENBRE DE 1981 es trobaren al Seminari Nou unes 130 persones, per començar a prendre contacte i conèixer lo que ja s'està realitzant tant a Ciutat com a pobles, per descobrir i empenyer accions, ajudats per l'estímul comunitari i animats per una renovació de les motivacions.

L'Església s'ha de mostrar més PROFETICA i ha d'explicitar amb fets el seu ESPERIT DE SERVEI, ja que la veieren massa "cultural", tancada en ella mateixa i amb manca de sentit crític.

Es feren presents com a finalitats immediates de l'Assemblea-Càritas:

-Sensibilitzar la comunitat cristiana respecte al lloc primordial de la caritat i de la justícia.

-Animar les iniciatives d'acció social, i coordinar les que ja es duen a terme.

-Fer veure que els límits del poble no poden amagar la problemàtica social i humana que hi ha més enllà: a Ciutat, barris, des o a altres pobles.

-Es necessari anar adquirint elements d'anàlisi de la realitat, amb l'ajuda de persones preparades.

-La conscientització social, l'organització de tasques, l'anàlisi de la realitat ha d'estar dinatmizant pel vigor evangèlic, com a llum i empenya.

La segona trobada general va ser el 3 D'ABRIL DE 1982, i aquesta vegada (n'hi assistiren uns 120) ja intentaren aterritzar a la problemàtica concreta. Es dividiren en grups que estudiaren, aportaren crítica i propostes de cara als següents punts:

Atur i seqüeles, Malalts, Alcohòlics i drogadictes, Minusvàlids i subnormals, Nins difícils, predelinquents, Vells, Pagesia, Gitanos, Escolarització i problemes annexos. Conscientització de poble.

Dona i la seva problemàtica.

Cada grup va aportar la visió que es té de cada problema i les tasques que es van fent o s'haurien de posar en marxa.

La darrera trobada del curs present fou el dia 5 DE JUNY DE 1982. Es notava l'estiu i l'assistència baixà notablement (unes 60 persones). Es presentaren els aspectes socials de la fe o del "Credo" i unes pistes de "Compromissos" que ajudaren a concretar 33 aportacions i accions.

D'entre elles, podem destacar:

1. Que els béns de les parròquies tinguin una funció social. L'ESGLÉSIA NO POT TENIR UN PATRIMONI "INTOCABLE" I "ATURAT", sinó que se l'ha de posar al servei de la promoció de llocs de treball, llocs d'acollida, etc. Concretament: del total dels ingressos mensuals un percentatge ha d'anar destinat a l'acció social, i les comissions econòmiques parroquials ho han de tenir present en la seva gestió.

2. Urgeix DENUNCIAR AL MINISTERI DE LA VIVENDA les irregularitats i injustícies que es donen, quan -de fet- hi ha tants de pisos i cases desocupades. Activar, en aquest sentit, la campanya "Atur-Vivenda", a favor de vivendes dignes i assequibles per a tothom.

3. Crear GRUPS D'ATENCIÓ ALS MALALTS més abandonats. Donar a conèixer la realitat de la manca de metges a pobles i a zones marginades. S'ha de tenir una preocupació especial per als malalts síquics.

4. Es urgent que es muntin TALLERS D'APRENTATGE D'OFICIS, i que se suportin COOPERATIVES DE TREBALL. En aquest punt, que les institucions educatives de l'església ofereixin personal i locals per a dur-les a terme.

5. Que s'insisteixi als Ajuntaments i Consell d'organització de L'ASSISTÈNCIA COMICIALIARIA per a persones de la tercera edat. Es necessari conèixer les llistes d'espera de les residències i llars d'ancians, per a reclamar nous llocs o maneres d'ajuda.

6. Urgeix una conversació amb els SUPERIORS DELS GERMANS DE ST. JOAN DE DEU, PER A

DONAR-LOS A CONÈIXER LES QUEIXES PER LA MANCA D'ATENCIÓ A MALALTS NECESSITATS, que abans tenien acollida. Fer extensiva la petició al CONSELL.

7. Demanar al REGIDOR D'EDUCACIÓ DE CIUTAT QUE PROGRAMI LA COMPRA DE SOLARS PER A ESCOLES de cada barri a Ciutat, tenint en compte el seu ràpid creixement.

8. Conèixer millor la realitat de NINS "SUB-NORMALS" O MINUSVALIDS que són maltractats o mantinguts tancats. Crear CENTRES D'ACOLLIDA per a aquests tipus de minusvàlids profunds.

9. PRESSIONAR L'ADMINISTRACIÓ i a nosaltres mateixos, per a la creació de CENTRES DE DESINTOXICACIÓ, DESHABITUACIÓ, REHABILITACIÓ I INSERCIÓ SOCIAL DELS TOXICOMANS O DROGADICTES. Al mateix temps, recolzar els grups que ja treballen en aquests camps.

Mentres tant, es fan arribar els encàrrecs d'accions concretes a les persones o entitats al·ludides.

Pel setembre-octubre es pensa reemprendre la tasca començada. I aquest pròxim curs, ja serien els laics els qui formassin l'equip que prepara i coordina l'Assemblea.

De pint en ample
Una revista en la nostre llengua
Subscriu-ti hi
Carrer Esperança, 2 Lluçmajor

ELECTRICA

F. Ayudarte

Instal·lacions i reparacions
S'ARENAL DE MALLORCA

RAFAEL RAMIS TUGORES, 5
26 17 38 ARENAL DE MALLORCA

CONSTRUCCIONS J. RIVAS MAS

ESPECIALISTES EN MANTENIMENT
D'HOTELS

CANONGE MATEU ROTGER, 25
TEL. 26 48 53

FORN CA'N DAMIA

Especialitat en: Ensaimades,
Coques cafeteria, Coques
de nocces,
Patisserie en general

Plaça dels Nins Telefon 266398
S'Arenal de Mallorca

ELECTRONICA

INTERCOMUNICACIÓ
SONORITZACIÓ
PARALLAMPS
MAGNETICS I
CLASSICS

ELECTRONICA
-Antenes individuals
-Antenes col·lectives
-Porters electrònics
-Video telèfon
-Telefonia automòvil
-Servei tècnic de T.V.
al taller

SOMOS RAPIDOS...

¿Para CUANDO dice que lo quiere?

TELE-SERVICE
Carrer Salut, 9
Tel. 266357

Per a QUAN diu que el vol?

Els dilluns a les 9,30 En Tomeu Sbert informa des de S'Arenal.

Els dimarts a les 13,30 a la veu dels pobles, En Mateu Joan informa des de S'Arenal.

RADIO POPULAR ES COSA NOSTRA

Poble i festa

Tots els pobles que treballen, lluiten i creixen, van acumulant la necessitat de donar sortida a l'alegria i a l'amistat. Si la salut de l'esperit del poble és bona, aquesta necessitat té un canal normal en les expressions lúdiques i jocosos populars.

Les arrels del poble mallorquí són sanes i han produït fruits abundosos de tradicions, llegendes, cançons i literatura que demostren l'ànima jove i forta de la nostra raça. Encara són vius els testimonis de la generació anterior a nosaltres que contenen i recorden les dades i els fets populars, on l'alegria, continguda durant l'any de treball i de lluita, quedava palesa en els aplecs festius del poble.

Després d'uns anys, d'uniformitat regulada des d'un poder no popular i amb sordina sobre certes manifestacions dels valors populars, la nova situació social fa reverdir les festes dels pobles i de barris. La gent jove té, certament, un altre sentit de festa, de vegades estragat per una abús de divertiment fàcil. La gent, d'edat no es sent identificada amb certes festes. La generació d'enmig no sempre té creativitat per trobar la seva festa. Moltes comunitats populars es senten pobres, no sols de diners, sinó sobretot d'idees i de ganes.

Cal retrobar la vena popular autèntica on el poble es trobi a ell mateix. Això suposa, abans de tot, conèixer el poble i programar amb ell la

festa; no hi ha que donar-li la cosa feta, sinó fer-lo participar en la programació, en el suport econòmic i en la realització. El poble, quan està content, no és un espectador, és un actor en el ball i en el truí.

A l'hora de programar les festes podem pensar sols en els mallorquins, perquè són molts els vinguts d'altres indrets de l'estat espanyol amb una altra llengua i altres costums. Precisament les festes són el punt que ens agermana i ens ajunta identitat.

de construir un poble unit i fort. Per això les festes seran pensades per a tots, illenc i peninsulars. Caldri integrar-hi el poble gitano, tan amic de la bulla i tan nombrós en els barris de Ciutat i a certs pobles. La festa me-

di eficaç com pocs, per rompre barreres i fer comunitat, la gent es troba un clima d'alegria, sense problemes i amb quatre diners dins la butxaca. Les famílies i els veïnats es conviden, conversen, es coneixen millor i tot duu a la unió del poble i a la superació de divisions, envejes i racismes, mals que destrueixen la salut del poble.

Encara que els diners són necessaris per fer festa, no ho són tant com el consumisme ens vol fer creure. A Mallorca la gent es divertia molt sense gastar massa. Per fer festa no fan falta diners, sinó ganes i humor. Si el poble és sa i està content, la festa surt espontània i bullangosa.

EQUIP DE REDACCIO

Països catalans i la historia

Segle IX: Orígens de la Nació Catalana. Guifré el Pelós, fundador de la dinastia catalana.

Segle X: El comte Borrell es declara independent dels reis francs.

Segle XI: Establiment de la "Treva de Déu", germen de les Corts i del parlamentarisme català i europeu.

Segle XII: Expansió de la corona de Barcelona. Inici de la literatura en romanç català.

Segle XIII: Moviments municipalistes. Jaume I conquereix els musulmans de Mallorca, Eivissa i Formentera i el País Valencià. Conquesta de Sicília i de Menorca.

Segle XIV: Domini català d'Atenes i Neopàtria. Conquesta de Sardenya. Es configura la Generalitat.

Segle XV: Martí l'Humà mor sense descendència. Compromís de Casp: elecció de Ferran I, de la dinastia castellana de Trastàmara. València esdevé centre de la cultura catalana. Ferran II rei de Catalunya-Aragó; unió dinàstica entre Castella i la Confederació catalano-aragonesa. Implantació de la Inquisició castellana als Països Catalans.

Segle XVI: Revolta de les Germanies a Mallorca y València (les classes populars contra l'aristocràcia urbana i la noblesa terratinent). Negació als vaixells catalans del dret de comerciar amb Amèrica. Els virreis i màximes autoritats als Països Catalans són d'origen castellà.

Segle XVII: Guerra dels Segadors, revolta social i nacional contra la monarquia absoluta-imperialista espanyola. Pau Claris proclama la República Catalana. Sublevació de Portugal contra Castella-Espanya; independència portuguesa. Capitulació de Barcelona i fi de la Guerra dels Segadors, Segregació de l'actual Catalunya Nord.

NIGHT CLUB

MAKIAVELO

Allò que l'ambient nocturn de S'Arenal estava esperant

El night Club més distingit de S'Arenal,
ha reemprendut la seva activitat diària

Amb les seves selectes orquestres:
BRUMAS con PALOMA
TRIO RIVERS

Informacions i reserves. Tel. 263257 nits.

PISCINES

**Tratament - montatge -
productes químics -
antialgues etc.**

Energia Solar - Aigua - Calefacció - Gas - Sistemes
d'estalvi d'Energia - Maquinaria de Bricolage
suministres
ARENAL
Amilcar, 18 - Telefon 265329 - S'Arenal de Mallorca

Disco

CHIC

TRES VIDEOS - QUATRE BARS
Un conjunt de fonts i plantes que
el transportaran a les nits meravelloses de CHIC.

Frente Bañero 3
Playa de Palma

**STEAK
HOUSE
Festival**

Especialitat en
carn a la brasa i
pastes italianes

Hotel Festival

Platja de S'Arenal
Sortida n.º 5

La festa de Sant Joan a la Porciúncula

Per Sant Joan, arreu dels Països Catalans és festa grossa. De Salses a Guardamar i de Fraga fins a Maó hi ha les fogueres de Sant Joan. A les nostres Illes, Ciutadella s'en du la palma amb unes festes que duren molts de dies. La Porciúncula amb la Associació de Pares, el claustre de professors i la comunitat religiosa van organitzar enguany les festes de Sant Joan aprofitant el fi de curs que coincideix amb el solstici d'estiu.

La festa tota ella a l'aire lliure al poliesportiu de la Porciúncula fou protagonitzada i presenciada per unes 2.000 persones. Tot un aconsegiment social a un poble en formació com és el nostre, on aquestes festes contribueixen a conei-

xer-nos, a confraternitzar, a fer poble.

La festa va dura tot l'horabaixa, des de les dues fins entrada de fosc. Atletisme, gimnàstica rítmica, balls mallorquins... el plat fort de l'horabaixa, però, per la seva espectacularitat, pel nombre d'actors, per l'èxit obtingut, fou sens dubte la representació de "La Conquesta de Mallorca".

Una obra a base de desfilades de cristians i de moros amb el Rei En Jaume al seu front, de batalles i de dances... Transquiurem el text de l'obra, perquè pensam serà de interès pels nostres lectors.

LA CONQUESTA DE MALLORCA

NARRADOR: Les te-

rres de Calvià, Andratx, al ponent de Mallorca, foren escenari del desembarc de l'expedició catalana, que encapçalada pel Rei En Jaume, canvià el destí de la història de Mallorca.

Separant-la de la cultura i civilització musulmanes.

Inscriuint-la dins l'àrea de la cultura catalana.

(Els cursos de la 2na. 3ra. i 4ta. d'EGB s'han transformat en soldats i personatges, de fa 753 anys, que vengueren a Mallorca que estava dominada pels moros).

NARRADOR: Jaume I, fill de Pere II, Rei d'Aragó, Catalunya i Montpeller, que tenia 20 anys, va decidir conquerir Mallorca.

SORTIDA DEL REI
(Música forta fins al trono)
NARRADOR: El rei

era major que altre home, cara vermella i flamenca, el nas llarg i molt dret, gran boca i ben feta, grans dents i molt blanques que semblaven perles, els ulls negres, grans espatlles i llarg cos i prim.

Era agosarat i valent, desitjós de glòria personal i ventura. Necessitava afermar el seu prestigi i la seva autoritat entre els seus nobles. Els alumnes de primer curs representen l'exèrcit del comte de Rosselló, Nunyo Sanç, un dels quatre grans senyors que va ajudar al Jaume I a la conquesta de Mallorca.

SURT EL 1er. curs.

NARRADOR: Aquests soldats volen oferir al Rei En Jaume unes poesies (Acció, poesies, música fluixa).

NARRADOR: Els alumnes de tercer formen l'exèrcit del senyor Bisbe de Barcelona, Berenguer de Palou. (Surt el tercer curs)

NARRADOR: Els soldats del Senyor Bisbe obsequieren amb una dansa popular al Rei. (Acció, dansa i música).

NARRADOR: Els nins i nines de segon representen l'exèrcit del Rei En Jaume, i l'exèrcit del Rei moro Abu Yahia. (Surt el segon curs).

NARRADOR: Aquests representaren la lluita entre els dos exèrcits. (Acció, lluita. Quan la música minva els nins se'n van al seu lloc).

NARRADOR: Els alumnes de 4rt. d'EGB formen l'exèrcit del Se-

nyor Comte d'Ampúries, Pere Hugo Pons. (Surt el 4rt fins davant el Rei).

NARRADOR: No tot eren lluites i enfrontaments, també a la Cort hi havia moments d'esperciment i de festa. Aquí terminava una mostra de les dances corteses d'aquell temps. (Acció, música de la dansa) (Canço "Cavaller Cavallers de la Taula Rodona")

CONCLUSIO: D'aquesta manera, el nostre col·legi ha commemorat el 750 aniversari de la Conquesta de Mallorca pel Rei En Jaume.

Aquesta conquesta suposà pels mallorquins el començament d'una nova etapa de la història insular de la qual els mallorquins d'avui formam part. Una història que hem de conèixer i estimar. Visca Mallorca!.

La Porciúncula, cinquanta anys enrretera

P'en BRESSIUS

Un dematí de les calendes de setembre, fa tretze querns d'anys vaig aterritzar en aquestes latituds salvatges i més solitàries que la una. La desmamada va ser grossa ferm: allà, al meu poble, hi quedaven les bolles i els "rompes", el cercol i la baldufa i la gàbia, feta d'albons i de gola de fulla de moro, on hi acabava de surar tres caderneres, que ja cantaven de lo més garrit. I sobretot allà hi deixava... la meua família!

M'acompanyà el meu pare, del qui he conservat sempre els millors records. Ara, passats més de cinquanta anys, he comprés lo molt que ens estimava i com estava a seny per perdre pels seus fills. El seu ideal era que fessin flamada el picassó i la manuella —a més de conrador era també mestre de paret seca— y que nosaltres, els seus fills, prenguéssim carrera, perquè "sa terra fa guerra" deia ell. El conrador sap quan sembla, però mai sap quan collirà el fruit.

Aquell dia jo vestia el jaquet nou, de retxes llargues i fosques com si hagués d'anar a un enterro. Els calçons eren curts-llargs o llargs-curts, segons com se miràs. Els calcetins blaus de cotó m'arribaven als genolls i estaven subjectats per unes amples trobiqueres. Les sabates eran altes amb traus de ferro per a fermar-hi els cordons encreuats... Ah! I amb els cabells curts, tallats de fresc amb la peça número 1, però amb una mica de pupudet i els reganyols ben fets. Les forces vives de la família havien trobat que el número 0 era massa ran!

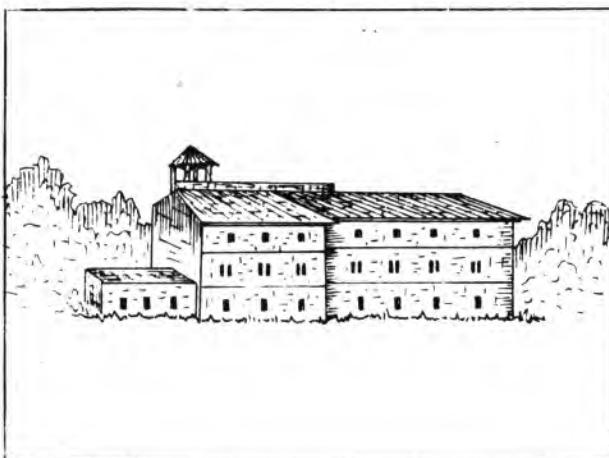
Del poble de la tàpara vinguérem a Ciutat amb el tren, en tercera per la sencilla raó de que no n'hi ha-

via de quarta. El meu pare duia la trosselleta amb la roba ordinària que jo havia de vestir els dies feners. A Cort prenguérem el tramvia, que mos trabucà a Ca'n Pastilla, on pujàrem al carrilet d'un sol vagó —sols en duia dos clares vegades, com ja diguérem en una altra ocasió— i després de vorejar la platja, ens deixà ran de l'aigua. Amb un peu davant l'altre prenguérem el bobiot camina caminaràs, per un mal viarany d'arena move-dissa —cada tres passes en tornàvem una enrre— fins a arribar a la Porciúncula. El nostre Col·legi en aquelles saons no era ni petit ni gran, sinó tot lo contrari. Us diré més encara: Era el seminari dels Franciscans de Mallorca.

Aquí, a més de la Caseta dels Caçadors, notablement ampliada des d'un principi, i de la casa del molí, sols hi havia l'edifici antic, de parets gruixades, on es troben actualment la cuina, els menjadors i la capella interna en la planta baixa y els pisos superiors naturalment.

Deixau que ara, abans de passar endavant, us conti fil per randa algunes de les dades sobre la construcció de l'edifici tal i com ens ho explicà molts de pocs el qui, per espai de molts d'anys, va ser el superior de aquesta casa, el P. Rafael Ginard Amorós que fou el qui em va rebre.

El P. Bartomeu Salvà, Provincial, havia projectat fer aquí un edifici grandios. Encomanà els plans a D. Antonio Jiménez, funcionari de la Diputació i molt amic dels freres, que hi va posar tot el su i sabó que tenia, que ra molt. El conjunt arquitectònic havia de tenir quatre costats amb un grandios claus-tre enmig. Però sols arribà a construir-se la banda que

mira a xaloc o sia l'actual, perquè, a l'hora de seguir les obres, els tècnics digueren que estava mal emplaçada. Segons aquells plans, a la banda que mira a la mar hi hauria als professors i damunt, al capcurull fins i tot s'hi havia de muntar un petit observatori astronòmic, protegit per una graciosa cúpula. A la banda oposada, o sia mirant al Pitlarí, hi havia d'haver la nau de l'església pública. I a la part que mira cap a Ciutat les cel·les dels estudiants. Però d'aquests projectes no se'n cantaren pus ni galls ni gallines, i els plans quedaren arraconats plens de pols i d'arnes. A l'hora de prosseguir les obres, un caramull d'anys després, prevalgueren uns altres projectes.

El "Mestre de cases" —el picapedrer— fou Mestre Juan Cabilla, de Ciutat, princernut i viu com ell tot sol, que amb un cop de vista ja vos havia pres les mides dels quatre costats. Hi va posar tot el suc de cervell, maldament que a l'hora de dinar a la taula, fes molt bona lletra. Li aidava Mestre Guiem, de bones talles i molt formal. I de manobre tenia N'Andreu Passarell, a qui tot li passava per alt manco

el berenar, el dinar i el sopar.

Però ben poc hagués retut la cosa si els de la casa no els haguessin aidat. Els nostres frerets, amb verdadera illusió, estigueren sempre al seu costat o bé encaramellats dalt els bastiments, fent mescla, picant la pedra que treien de dins la nostra finca, o treginant el pedreny amb "En Baulos", un mul somerí, que ja havia corregut la quinta i que acabà per eixamplar els potons.

Els seus noms bé mereixen quedar gravats a la nostra història: Fra Miquel Mas, que va picar totes les cornises, les cantoneres i el pedreny de les finestres coronelles. Els dos germans llubiners: freres Tomeu i Jordi Torrens, que amb anterioritat havien aixecat la casa del molí. Fra Francesc Oliver, que mai quedava darrere. I Fra Joan Estela, bo com un sac de pa, que mai va plànyer els seus braons, que eren més que de reglament.

Desiara, però, venien forces fresques de Ciutat. Els nostres estudiants teòlegs acudien cada setmana per aïdarlos. Eren els freres Gabriel Tous, Antoni Mòjer, Mateu Amorós i més tard Miquel Llompart - tio

del nostre director— Sebastià Rubi i altres, que compartien els estudis amb la feina. Al vespre, retuts i morts del cansament, passaven els rosari, se refosil-laven amb unes descomunals greixoneres de sopes i, sense mesclar-hi gaire més cerimònies, anaven a posar els ossos de pla dins la palla del sostre.

Un dia, a las obres, Fra Joan Server va fer passar per ull una redona, caient d'un pis a l'altre. Venturosament no se feu gaire mal. Hi acudiren tots, entre ells el Pare Provincial, a qui els joves li gastaren una petita broma.

—Pare Provincial, vostè s'ha assustat!

—No m'he assustat.

—Trob que fa mala cara. Hauria de pendre un tassó d'aigo amb sal.

—Vos dic que no estic gens assustat.

—Provincial, vostè fa careta. Això és que està assustat...!

—Idò... ja estic assustat. Duis-me es tassó d'aigo amb sal.

I el se calà bil.lo bil.lo!

La primera etapa de construcció arribà fins a la cuina. La segona, que anà a càrrec de Mestre Antoni Mut, conegut a Lluçmajor amb el nom de Bolenó, començà l'any 1928 i s'acabà en 1930. Segons els plans d'En Jiménez, el segon pis havia de ser només porxo.

Però, després de pensar-hi una i més vegades, es resolgué alçar un poc les parets per poder ser habitat en un cas de casos. Fou un encert. Per altra banda l'edifici resultava escàs de llum exterior, perquè les finestres eren poques. Per corregir aqueixa deficiència s'obrí una finestra nova entre cada una de les velles en cada un dels pisos i de la planta baixa també.

El fuster de la casa va

ser Mestre Biel de ses Arnaules, de Lluçmajor, que feu les bigues, el portam i l'arrambador de l'escala, tot amb llenya del nord, que anava a 5 pts el metre cúbic, mentre que el porxo —el darrer pis— tingué el bigam de llenya d'avet, que just es pagava a 4 pts. Estigué a la casa, com a mosso de fuster, Mestre Miquel Rosset, que mai comprengué el per què les menjades s'havien de fer en silenci, i per afegitó llegir llibres vells.

Els primers estudiants, com a tals, s'instal·laren aquí l'onze de setembre de 1923 dia en què el P. General, Arnau Rigo, feu la benedicció dels locals. Dos anys després, l'any 1925, vingué la primera llacada d'al.lots, per estudiar, que llavors ja seguien cada any començant-ne de nous.

Una altra notícia. La torre quadrada, veïnada del safareig, altre temps tingué el seu molí per a treure aigua. L'any 1927 una torbonada el tomà. Sis anys després se'n posà un de nou, aquest pic amb el ramell de planxa de ferro, després, d'alçar el doble la torre. També un cap de vent el se'n dugué a norris l'any 1943. De llavors ençà sense arbre ni ramell.

Finalment, en 1931 es reestructurà la capella interna, en la que es construí l'artesonat i es decorà tota la capella. L'ànima d'aquest embelliment fou P. Vicenç Coll, d'Inca, i el decorador. D. Pau Amengual, que poc després vestí el nostre habit franciscà. El retaule, les imatges, foren fetes per l'escultor D. Miquel Vadell, qui també feu l'altar, que sense esser cap joia, és molt garrit. Els fusters foren Fran Fe i Fra Pere Riera, que maneaven a la perfecció el puntacorrent i la gúbia.

RESTAURANT MONTEBELLO

Bodes, comunions, banquets

Preus especials per a dinar de companyonia

Menú nins comunions a mitat de preu

Grans jardins-tenis- futbol sala-jocs infantils-piscines

Urbanització Les Palmeres. Carretera del Cap Blanc. Telèfon 265020

HOTEL PLAYA GOLF

BOTIGA DE
SOUVENIRS
OBJECTES
DE REGALPERRUQUERIES
DE
SENYORES
I CAVALLERSINSTITUT DE
BELLESA
SAUNA-MASATGES
BEAUTY FARM

CTRA. ARENAL, 366 - TEL. 261824 - PLAYA DE PALMA (MALLORCA)

De l'Avui

Periodisme de fa cent anys

La lectura de papers antics és, sovint, un punt de meditació. Fa pràcticament cent anys —el 1886—, «La Renaixença», un «diari de Catalunya» que feia dues edicions diàries, atacava durament els partits de Madrid, qualificant-los d'hipòcrites i farsants. Potser convé de conservar en un paràgraf l'ortografia de l'època, perquè la referència quedi ben datada i expressiva: «Enganyant lo pais es com se forman, arriban al govern y tornan a pujarhi després d'havershi desacreditat, y aixís explotan a la nació que diuen voler governar, quan en realitat ells son los que's governan de manera que paguin los contribuyents sas calaveradas y sas disbauxas».

I continua: «Tots els periòdics, siguin de la fracció madrilenya que es vulgui, repeteixen a cor la dita de "L'Imparcial": "no desitgem que s'anul·li la personalitat de Catalunya", però ho repeteixen quan s'ha atacat el poble català en tots els seus interessos i els seus drets, quan s'han dictat lleis despòtiques i tiràniques. Aquesta és la tàctica dels partits tots que tenen a Madrid el pontifex màxim: ajudar a destruir tot el que a Catalunya té vida pròpia mitjançant lleis bàrbares el preàmbul de les quals invoca set-centes vegades les paraules "progrés, avenç, prosperitat", tapant la més avorrible de les imposicions, i amb hipocresia inimitable dir després l'eterna cançó: "no desitgem que s'anul·li la personalitat del poble català"».

Ja ho veieu que el to era un altre, fa cent anys. I era una altra l'ortografia. Ara tot

—l'ortografia i el to— és molt més «correcte».

Escriuen «renaixença» amb essa, i ara ho fem amb ce trencada, potser simbòlicament: aquesta ce trencada, no serà la ce de Catalunya? Fa cent anys, aquells periodistes ja parlaven de «nacionalitat catalana» i escriuen amb un esperit combatiu que en aquests anys de loapas i prudències ens deixa parats. Llegiu, si no: «Els diaris de Madrid continuen dirigint insults al nostre pais, essent el més petit aquell tan gastat de que Catalunya és l'exploadora de tota Espanya. Ens fem creus de veure com s'ho prenen. Que Catalunya els exploti! Perquè, doncs, s'enfaden amb nosaltres que desitgem l'autonomia de la nostra terra? Quin caprici més incompreensible el d'aquests senyors, «empenyats» en què els explotem, però amb un «empenyo» tan decidit que serien capaços de prendre les armes perquè seguissim essent explotadors seus fins al dia del judici! Res, segons ells Espanya s'ha acostumat a viure explotada per nosaltres, i ens ho manaran i ordenaran fins, si convé, per real decret. En resum, que els diaris de Madrid i els qui pensen com ells venen a cantar amb els seus insultats allò de: «Ni contigo ni sin ti / tienen mis penas remedio; / contigo porque me matas / y sin ti porque me mueren».

Evoco aquest periodisme en el cinquantenari de la mort (1932) de Pere Aldavert, que fou principal director de «La Renaixença».

Josep M. Espinàs

De l'Avui

Si som discordants

Un periodista de Madrid ha escrit el següent: que el fet que es diguessin algunes frases en català en la cerimònia inaugural del Campionat de Futbol era ridícul i impertinent». Un altre periodista madrileny ha escrit que en el mateix acte inaugural l'aparició del mot «benvinguts» era una «nota discordant». L'explicació amb la qual aquest senyor intenta justificar la seva enrabada personal és ben pintoresca: això de «benvinguts» no podien entendre-ho els mil cinc-cents milions d'espectadors televidents. Com si, d'una banda, «bienvenidos» fos al mateix temps castellà-francès-alemany-anglès-àrab (capaç d'entendre-ho tothom, doncs), i com si, de l'altra «benvinguts» no formés part de la mateixa família que «bienvenus», «benvenuti» o «bienvenidos».

Llegim a l'editorial del setmanari «Canigó» una valoració exacta del fenomen: «La minsa i depauperada presència del català al Mundial, com veiem, és un excés, un abús».

Nosaltres som una «regió» espanyola, un «rinconcito de España», i tot allò que no s'adapti a l'esquema espanyolista és agrament rebutjat per una «progresia», a qui ni tan sols li ha passat pel cap de fer el petit esforç d'informar-se».

Potser si que alguns periodistes estan «des-informats» —voluntàriament, que consti—, però l'actitud bàsica és més greu que la igno-

rància; és la decidida voluntat de negar Catalunya. Resulta que algunes banderes catalanes «destorbaven» al camp i calia retirar-les, mentre que casualment no feia nosa cap de les nombroses banderes argentines. Entre totes les pancartes exhibides, també devia ser «ridícula i impertinent» la que mostraven uns nacionalistes catalans, que van ser detinguts tot i que la Constitució els reconeixia el dret de desplegar-la.

Un altre cas. Les empresonades a la Trinitat troben dificultats per a escriure en català als empresonats a la Model. Copio literalment la «nota de la direcció» que diu «Se pone en conocimiento de Maria Teresa Carrasco, Maria Teresa Lecha, Blanca Serra y Eva Serra que, dado que no existe traductor de catalán en este establecimiento y siendo imposible traducir las cartas que envían de prisión a prisión, »...» para no perjudicar a las propias interesadas se ruega escriban su correspondencia en castellano, para que de esta manera se pueda proceder a su entrega inmediata; de no ser así, se procederá a enviar al Juzgado para su traducción». I aquest jutjat és a Madrid!... El consell coactiu és clar: renunciieu al català si voleu ser ben servits.

Les coses són així. Som la «nota discordant» en el gran concert centralista i ja és hora que llencem la fusta corcada del conformisme al foc de Sant Joan.

Josep M. Espinàs

L'andorrà ara

No hi poden fer més: els preocupa més que els catalans parlin català que els problemes pendents de les regions pirinenques. A la Conferència de les Regions Pirinenques hi ha hagut més tensió per l'idioma que per la temàtica. S'ha celebrat a Jaca, i alguns aragonesos —uns quants, és cert, però amb ressò a la premsa— han demostrat una radical incompresió de la realitat natural de Catalunya.

Cal recordar que el català era «llengua de treball» en aquesta Conferència, perquè Andorra té el català com a llengua oficial. M'han dit que aquesta condició de llengua de treball havia estat aprovada pel Consell d'Europa (confesso que no sabia que hi hagués aquesta instància d'aprovació). Quan els andorrans van parlar en català no va passar res, però quan els delegats de Catalunya van fer el mateix, hi ha qui va ser incapaç d'acceptar-ho. On s'és vist! Els andorrans poden parlar català, però els catalans no! No hi fa res que hi hagi traducció simultània, hi que essent el francès, el castellà i el català les tres llengües oficials de la Conferència, qualsevol participant pugui triar la que vulgui per a expressar-se. La negació dels drets del català arriba a punts tan grotescos que la premsa aragonesa «explica» als lectors que les tres llengües oficials eren el francès, l'espanyol i l'andorrà, i que els catalans, demostrant el seu anti-espanyolisme, s'havien entossudit a parlar en «andorrà». Sap greu que els aragonesos, que

tenen tantes raons històriques per a lamentar el castellanisme, encara no ho vegin clar. De tota manera, el fet ens duu a un parell de consideracions. Primera: catalans, valencians, rossellonesos, mallorquins, eivissencs, etc. som una gent tan curiosa que tots plegats parlem andorrà, l'idioma d'unes valls del Pirineu que mai no ens han envaït, ni ens han imposat la seva llengua a les escoles. I fins i tot l'aragonès Ferran el Catòlic parlava «andorrà»!

Segona: tenint en compte les atribucions del Consell d'Europa i essent el català idioma cooficial a Catalunya, en tota mena de congressos internacionals i d'altres reunions similars que se celebrin al nostre país la declaració del català com a una de les llengües de treball d'aquestes reunions sembla perfectament aconsegüible. Espero que la Generalitat i els comitès organitzadors dels congressos ja ho tenen —o ho tindran— en compte.

Perquè, contràriament al que han dit alguns diaris en relació amb els fets de Jaca, no es tracta d'una «anècdota» de la Conferència. Quan les «anècdotes» d'aquesta mena es repeteixen tant, vol dir que la incomprensió o el refús de la utilització del català per part dels catalans ja no és una «anècdota», sinó una veritable «categoria», és a dir: una característica essencial i permanent d'una determinada classe d'espanyols.

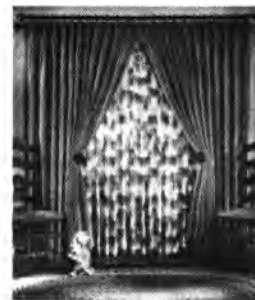
Josep M. Espinàs

POLLASTRES ARENAL

TRASSIMENO, 41 (DAVANT EL SUPERMERCAT COP)

POLLASTRES A L'AST PER ENDUR-VOS A CASA
TELS. 261352-265007

MERCERIA L'ESPERANÇA

CONFECCIO I MUNTATGE DE CURTINES

Carrer Salut, 18. Teléfon 26 54 09.

GELATERIA CONSUE

Tota casta de gelats i pastes per mullar-hi
C. Maria Antònia Salvà, 6
Telefon 265428

Argenteria i Rellotgeria MARINA

S'Argenter de S'Arenal Carrer Salut, 21

COMIDA RAPIDA ECONOMICA
FAST FOOD

KING'S
FRIED
CHICKEN

ESPAÑA

el exquisito pollo frito rebozado

Recien hecho
Listo para llevar
To take away
Zum Mitnehmen

Tel. 26 65 62
SALIDA 7

King's

Els petrolers descarregaran al port

PETROLERS AL PORT BADIA NETA PLATAFORMA NO

CAMPANYA RECOLZADA PER:

G.O.B. - FEDERACIÓ A.A.V.V. - AGRUPACIÓ d'HOTELERS DE LA PLATJA DE PALMA - FOMENT DEL TURISME - CLUB NAUTIC S'ARENAL - CLUB NAUTIC CALA GAMBA - CLUB MARITIM MOLINAR - A.A.V.V. SON SUÑER DE S'ARENAL - A.A.V.V. CA'N PASTILLA - A.A.V.V. COLL d'EN REBASSA - A.A.V.V. MOLINAR - AGRUPACIÓ DEL PSM. A S'ARENAL - ASSOCIACIÓ DE RESTAURACIÓ DE MALLORCA - ASSOCIACIÓ DE COMERCIANTS DE S'ARENAL - A.A.V.V. "MARAVILLAS" - CLUB MARITIM SANT ANTONI DE LA PLATJA - APA LA PORCIUNCULA - APA COL·LEGI NACIONAL MIXTE COLL d'EN REBASSA -

Fa un any i mig, poc més o manco, la gent de S'Arenal se va almar i amb raó. A Madrid tenien el projecte ben avançat de construir una plataforma i una "Pipe Line" per a descarregar petroli al Coll d'En Rebassa.

Això, hagues pogut provocar un desastre a la Badia i conseqüentment foragitar els turistes dels qui vivim. Es per això que totes les entitats que se belluguen per S'Arenal i algunes que s'hi afegiren de

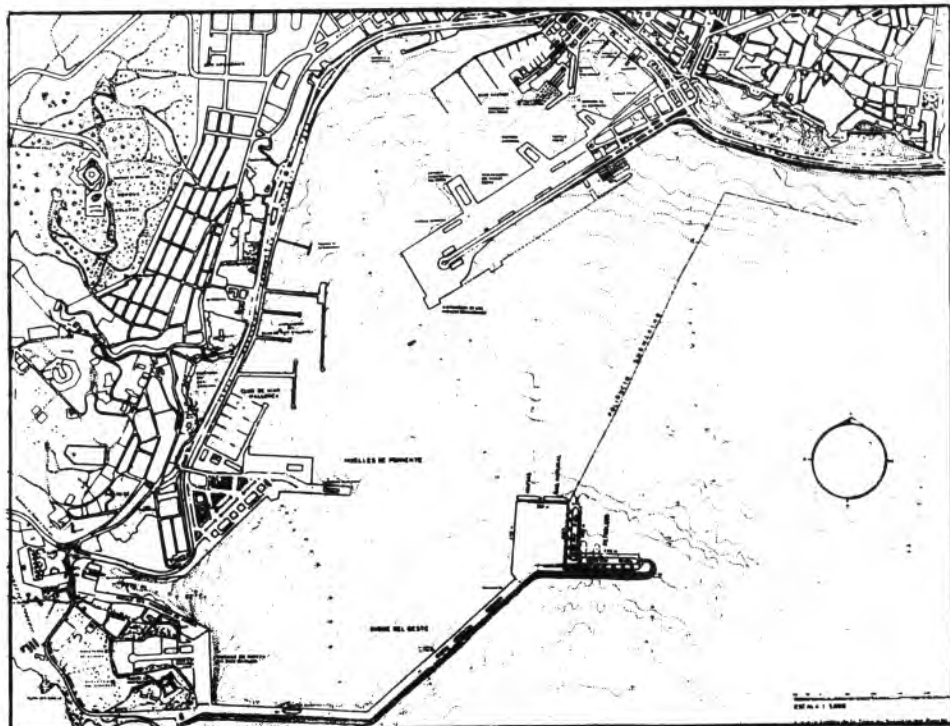
Ciutat promogueren una campanya de concienciació. Se confeccionaren tres mil cartells signats per 18 entitats que foren repartits per tot arreu. Mai un cartell havia tingut tanta acceptació, totes les botigues i bars en volien a la seva porta.

El Partit Socialista de Mallorca va fer una moció al CGI en contra d'aquest projecte, que aleshores fou derrotada, però que posà l'assumpte a l'abast de la opinió pú-

blica i va concienciar la gent.

Ara, aquest mes passat, hem pogut llegir la notícia que aquest perill s'ha allunyat per a sempre. En Pasqual Percy, Director General de Port i Costes va visitar Ciutat i va anunciar la ampliació del moll de Ciutat en vistes a la descàrrega de productes petrolífers.

Un altre perill que s'allunya de nosaltres. Una mostra més del que pot un poble quan s'uneix en contra dels mals governants.

La rodella

Després de les eleccions al Parlament d'Andalusia, diuen els comentaristes polítics que les coses ja no seran igual que abans. El partit del Govern sembla que està ferit —volem dir *touché* com els francesos— i tals eleccions no han fet sinó confirmar que tal partit inspira poca confiança a les comunitat autònomes, tot i que els resultats han tengut un signe diferent: comparant els de Catalunya i el País Basc —països amb forta voluntat autonòmica— amb els de Galícia, per exemple, hi ha aquesta constant: la caiguda de la U.C.D. (Notem que a Andalusia ha perdut vots per la dreta i per l'esquerra).

Qualque lector pot creure que els autors d'aquest espai tenim mania al partit centrista, i no és ben bé així. De tot d'una no acabàvem de veure clar en què podia consistir aquesta recepta màgica que oferia «lo bueno de la derecha y lo bueno de la izquierda»; però així mateix era cert que un partit basat en idees de moderació i equilibri i no gaire definit podia tenir una llibertat d'acció negada a altres formacions. Per dir-ho més clar: una transició tan difícil com la que va haver de viure Espanya un cop mort el dictador, no la podia emprendre l'esquerra alegrament sense despertar suspicàcies. (Clar que després hem vist que les suspicàcies —i qui-

nes suspicàcies, Déu meu!— han estat inevitables).

Però no bastava emprendre el canvi: Feia falta també consumir-lo i consolidar la democràcia. Honradament hem de dir, i ho deim amb cert sentiment, que els homes que han constituït aquest partit, que va tenir l'art de guanyar-se la confiança incondicional del poble, no han acabat d'entendre què és la democràcia. Ens fa l'efecte que han cregut que consistia només a governar amb el suport electoral en lloc de fer-ho per la força (com les dictadures). Cert que comença per això, però no és suficient. Ocupar el poder gràcies a uns resultats electorals per continuar caient en els mateixos errors del franquisme no és una democràcia. En tot cas, ho és d'una democràcia tan deformada que és impossible que el poble la reconegui. I d'aquí el desencant de què tant sentim parlar.

No voldríem equivocar-nos, però tenim la impressió que els homes de la U.C.D. miraren sobretot la manera d'aprofitar-se de la situació. Pensem que el cas de Don Ricardo de la Cierva, un home que quan va saber que En Suàrez n'havia sortit president va dir: «*Qué error, que inmenso error!*». Després el varen fer ministre a ell i va trobar que l'error ja no era tan gran. Més tard deixa d'esser ministre i se passa a

la Alianza Popular. Si és el senyor Suàrez, no va saber dissimular allò que s'anomena «arrogància de poder», perquè afirmava que passarien cent anys i encara el seu partit guanyaria les eleccions, quan la realitat és que li vendrà just poder complir els quatre anys del termini assenyalat. (N'hi ha que parlen d'eleccions anticipades, cosa que no desitjaríem). Els grans problemes del país (inflació, atur, delinqüència, terrorisme) no podem dir que hagin estat resolts de manera gens brillant. I no volem parlar de la qüestió autonòmica, respecte de la qual ha duit una política embullosa i equívoca que, en certs aspectes (com és el cas de la política lingüística i cultural) ha arribat a mostrar el llautó de la manera més ignominiosa.

Repetim que tot això ens sap molt de greu. Espanya necessitava, per resoldre aquesta delicadíssima papereta de la transició, un partit robust, coherent, equilibrat, dotat d'uns homes de gran intel·ligència i d'una generositat quasi heroica. Creim que ha estat més bé el contrari i el poble, podria molt bé no salament haver retirat la confiança a la U.C.D. sinó fins i tot haver-la retirada a la democràcia mateixa, tan amenaçada per altra part. I si fos així, sí que podem dir que està fet de tots nosaltres.

Policia Nacional

Un senador gironí pregunta per les detencions pel català

Girona.— El senador gironí Francesc Ferrer s'ha adreçat al ministre de l'Interior interpellant-lo sobre les darreres retencions de ciutadans que parlaven català a càrrec de la policia nacional. Es dona el cas que un d'aquests ha estat el seu fill.

«Coneix el govern —diu Ferrer en les seves preguntes— l'existència d'aquestes pràctiques entre alguns membres de la policia nacional». El senador gironí, després de recordar que la detenció de ciutadans pel fet de parlar la seva llengua succeeix en situacions de colonialisme, demana al ministre de l'Interior «quan pensa donar les ordres oportunes a les forces de seguretat que operen a Catalu-

nya perquè compleixin la llei i l'oficialitat del català».

«Ningú —diu Francesc Ferrer— no ens pot obligar a parlar el castellà. Estem en el nostre dret de parlar català». «Em pregunto —continua dient— com pot un funcionari complir la seva feina si no coneix la llengua del país on viu». En una de les seves preguntes al ministre, el senador gironí demana quines mesures pensa prendre el ministeri per tal que la policia nacional i altres forces de seguretat siguin formades per persones que entenguin el català.

«En quin país vivim —es queixa Francesc Ferrer— on la policia està per sobre dels ciutadans i no al seu servei».

Tollerie-Eldorado

Jaume Riera Lorente.

Vicens Bagur i Pardo.

Josep Forteza Rei.

Aquesta urbanització se pot desglosar en dues parts ben diferenciades. La part de la mar dedicada al turisme composta de bungalows a més de la sala de recepció, bar i restaurant que són comunals, i la part de terra endins, plena de xallets, propietat quasi tots de gent mallorquina.

Aquest mes passat hi donarem un tomb, ferem fotos, dialogarem amb els seus habitants. Aquesta plana, n'és el resultat.

Trobarem en primer lloc En Jaume Riera i Lorente, que, ens digué, és el delegat del batle de Llucmajor a Tollerie.

Segons ell, fa 4 anys cada propietari de xalet va pagar unes 6.000 ptes per a tenir aigua potable ja que la que tenen actualment és salobre, per cuinar no hi manca posar sal a l'olla i per regar mata a les plantes meyns resistents. Les canonades de l'aigua són a l'entrada de la urbanització i les "acometides" estan posades encara que no homologades.

Un altre problema es el dels fems. La companyia EMAYA fa la recollida a la part turística de la mar però no a Tollerie. El batle de barri fa comptes de tenir converses amb el director del complex turístic en vistes a arribar a un acord i posar un container per a fems a l'entrada de l'urbanització.

Un altre element que manca a la urbanització es una depuradora que s'ha de contruir a expenses de N'Eduard Baronet —que és l'urbanitzador, el veïnats i la propietat del complex turístic.

Un altre dels veïns entrevistats, fou en Vicenç Bagur i Pardo que fa sis anys que viu a Tollerie acompanyat de la seva dona que és canadense-

francesa. En Vicenç va intentar formar una associació de veïnats a fi d'arreglar els problemes urbanístics, aconseguir que la gent se conegués, tenir un ente jurídic per poder negociar amb l'urbanitzador i l'Ajuntament. A les primeres reunions hi va acudir molta de gent, però quan se va parlar de pagar quotes y altres despeses, la gent se va fer enrera.

Segons en Vicenç, les canonades d'aigües netes i brutes estan molt superficials davall les aceres. El primer camió que puja damunt una acera espenya les canonades. La urbanització tampoc disposa d'instal·lació d'aigües pluvials.

Darrerament l'enllumenat públic funciona bé i s'han instal·lat boques contreincendis.

El tercer entrevistat de l'horabaixa fou En Josep Forteza-Rei, qui a mitges amb una mic ha llogat el complex turístic anomenat Eldorado. A n'En Forteza Rei lluitador nato, no li anava bé estar dins un despatx com a director comercial de l'empresa Riu, malgrat estar ben considerat i ben pagat, a Tollerie, l'ex regidor-ecologista de l'Ajuntament de Ciutat podrà fer bona feina ja que l'entorn encara no està degradat.

Els bungalows dels com-

plexe estan escampats entre els pins i les mates llentiscles fins a la vora del penyasegat que dona a la mar. La ecologia és una de les principals preocupacions d'En Forteza ja que amb la temporada bona d'enguany i el complex de 600 places quasi ple fa que les preocupacions de tipus econòmic no sien massa grosses.

El Club Eldorado, no és un hotel convencional, és un petit poble, la gent hi conviu. Hi ha 3 camps de tennis, minigolf, escola d'equitació amb 8 cavalls voleibol, bicicletes per a llogar, esports nautics com wind-surfing, esquí aquàtic, escola de vela, iniciació al submarinisme.

Un lloc, en plena natura ideal per a passar-hi les vacances la gent de les grans ciutats com París, Londres o Berlín.

En Josep Forteza-Rei, s'autocalifica de socialdemocrata-nacionalista de Mallorca i encara no té decidit si es presentarà o no a les pròximes eleccions municipals. De totes maneres, podria ser un bon regidor dins les llistes de PSM a l'Ajuntament de Llucmajor, ara que els seus interessos estan dins aquest terme municipal. A veure si s'anima.

MATEU JOAN I FLORIT

Bar Restaurante Club Bahía

Especialitats
Peix fresc
Carns de Girona
Plats típics mallorquins

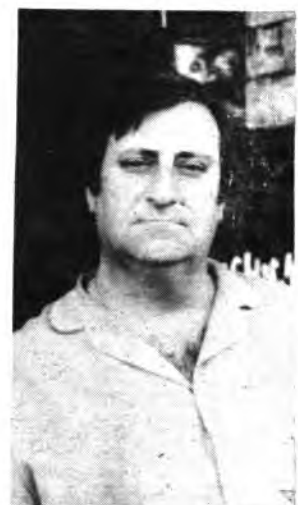
S'ARENAL DE MALLORCA

BAR TIRO LOCO

Especialitat en: Paelles i cuina casolana i internacional.

Carrer Bellamar, 7
(devora l'Hotel Balmes)
Ca'n Pastilla.

Cal aprofitar les aigües de la depuradora

A S'Arenal de la part de Llucmajor, hi ha una depuradora, fa bona feina i ham deixat de contaminar la mar. De totes maneres, l'aigua, una vegada netejada es llança a la mar la qual cosa significa tadar un element del que Mallorca és ben deficitari.

Les aigües, una vegada depurades, són d'una qualitat insuperable per a regar ja que conserven una quantitat considerable de nitrats i altres nutrients necessaris a les plantes.

Això ha quedat ben demostrat amb les aigües de la depuradora de Sant Jordi a la xarxa de la qual els hortolans no hi volien connectar ara fa una partida d'anys. Avui, en vista de la realitat, hi ha un munt de sollicituts per connectar-hi. Els alfals i les altres hortals van molt bones, molt més que les regades amb aigua dels pous, que per altre part moltes vegades està salinitzada.

Amb unes despeses no massa grosses, i amb l'aju-

da de l'Estat, l'ajuntament de Llucmajor ha de canalitzar les aigües de la nostre depuradora amb les quals se poden regar un parell de centes de quarterades de terra bona, però especialment seca del nostre terme.

I és que l'aigua depurada, molt rica en nitrats i altres abonos, com hem dit abans, llançada a la mar, fa creixer molt les algues, cosa que proporciona menjar als peixos, però que no interessa en absolut a la

nostra mar i a la nostra platja que ha de ser ben neta i amb un mínim d'algues.

Es per això que emplaçam l'Ajuntament de Llucmajor a que comenci a fer les gestions necessàries per tal de canalitzar les aigües de la nostre depuradora, terra endins, a fi de poder regar la nostra terra tan seca.

Una millora, que a curt plaç, és ben rendable.

MATEU JOAN I FLORIT

Cda vegada que hi ha una aturada de corrent, les aigües mig brutes de la depuradora surten a la Avinguda Miramar, just devora Ca's Baster. Aquestes aigües se podrien aprofitar per a regar les terres seques de la marina arenalera.

Cans que pixen i lladren

Hi ha coses dins el Mon que són dignes d'admirar perquè Deu les adornà de brillants per tots cantons. La mirada se confon observant tanta bellesa com veus aquella noblesa dolça com saborós bombón.

Corn a cosa magistral el Creador l'adornà de pinàs la va poblar i d'arenal molt cabal. Sa Platja de S'Arenal té totes ses qualitats per això enamorats queden tots els qui hi van.

Quan contemplant l'horitzó el cor vostre s'engrandeix la platja que requereix oferint-li tot amor.

el sol amb tota expressió que rega tot el redol la gent hi troba consol de fet, molt gran passió.

Per això hem de tenir a S'Arenal interès que brillin tots els carrers com el més cuidat jardí. Això de passetjar-hi els cans per poder cagar, no és digne de ciutadà que aquí vulgui viure-hi.

Tots ens tenim què esforçar i enaltir S'Arenal n'és una perla cabal que norrés hi pot mancar, hem de destestar el ca i les seves pixerades totes les seves femades el seu riducul lladren.

A N'En Biel es forner

Autoservei A.S.P.S.A.
Que està a S'Arenal
32-34 "Calle de San
/Cristobal"
Allà fan ensaïmades i pa,
tranquils us les podeu

/menjar
perquè mai no han fet mal
si s'estravé cada qual
haver-ne de regalar,
no dubteu d'anar-hi a

/comprar
que us feren un servei
/especial.

Fan pastissos, coques i pans

Cocarrois, panades i panets,
llepolies pels ninets
i ensaïmades pels més grans
coques dolces, coques de
/verdura
robiols de brossat i

/confitura
i altres coses importants
per a donar a la vida més
/dulçura.

En Biel Sans es el forner,
és un home ben reforçat
dins S'Arenal s'ha afincat
encara que sia un sensaller.
I sab fer un truc també

i diuen que algú n'ha
/guanyat.
Si té el llevat ben posat
tots els pans li surten bé.

Es un home xerrador
sense ningú agraviar,
a alguns els fa enfadar
llavors demana perdó
jo crec que això és un dó
de què Déu el va dotar,
si se sabés aguantar.
Al ferien regidor.

M. MESQUIDA

No volem viure fermats

N'hi ha de gent que
/s'empenya

a lo bo, despreciar,
per això hem de lluitar
contra aquesta trista pena
és una grossa condena
a lo bo el detestar
aquell qui mal mos hi fa
de ciutadà ja renega

Els areners tenim
de fet, bones qualitats
perè en viure fermats
an'això no hi consentim,
grossa il·lusió tenim
en sa nostra independència,
tenir la nostra llecència
an'això ne presumim.

Les grans qualitats que té,
la zona de S'Arenal
Guiat per bon majoral
tot aniria més bé
S'enduen tots els doblers,
entre Palma y Lluçmajor,
ens buiden tot el sarrò
de S'Arenal fan femé.

Mallorca

Mallorca dona alegria
a qui la vol visitar,
Amb un bon temps cada dia
molt bo per estiuetjar.
Pel nord té gròsses

/muntanyes
Que d'hivern la guardaran,
de vents i de tramuntanes
que és d'on més fort

/pegaran.

Quan arriba la primavera,
pel colorit que hi ha,
Els russinyols millor canten
i l'acaben d'alegrar.

En s'hivern molts d'arbres
/dormen

per en s'estiu fruits poder
/dar

i els ametlers floreixen
pels altres reemplaçar.
Pels paisatges i bon clima
i el cel mirall de la mar,
li dona una color tan fina
Ningú la pot oblidar.

ESCANDELL

Un poble nou

An'els senyors que
/governen.
de Mallorca aquest sector,
les demanam un nou poble
Part de Palma i Lluçmajor.

La zona és privilegiada
pel turisme en general,
i una platja molt bona

i té de nom S'Arenal.

"S'Arenal de Mallorca"
de nom voldríem tengués,
per donar crèdit a l'Illa
per esser punt d'interès.

Una bona majoria
que vivim a S'Arenal,

veim que més pràctic seria
un Ajuntament central.

Sense despreciar Palma
i molt manco Lluçmajor,
dam les gracies si estudien
de Mallorca aquest sector.

ESCANDELL

Climent Garau
i Salvá

Paraules per a Mallorca

Trobar paraules voldria
Just a la seva mesura
per a Mallorca alabar
i pens que qualcú em daria
per tan difícil comesa
un premi per acertar.

No per esser mallorquí
Més valor li vull donar
pregunti a qui és formal
Si coneix bé lo d'aquí
i no podrà contradir
que és una Illa ideal.

I se creuen que exager
un llibre en poden comprar
que està en tots els idiomes
l'othom s'hen pot enterar.

Després en conclusions
També voldran comentar,
de que no troben paraules
per a Mallorca alabar.

Escandell

Subscriu-te a S'Arenal de Mallorca

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Adreça _____
Població _____ Tel. _____

M'interessa una subscripció:

☐ Anual 600 ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc _____ Suc. _____

Compte n.º _____ Titular _____

☐ Enviaré l'import { Taló n.º _____
Gir Postal _____

Signatura, _____

Ompliu aquesta targa i enviau-la al Camí Canteres,
132, S'Arenal.

FERRETERIA DEL BRICOLATGE ES PONT

PINTURES
MARINES
VALNAUTIC

Ferreteria en general

LLOGUER DE:

Compressors Hormigoneres

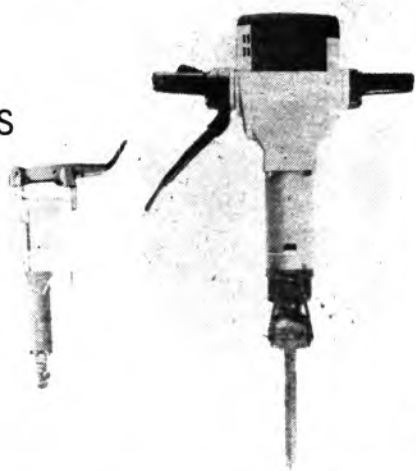
Grups electrogens

MAQUINES DE

DISCO, ROZADORAS

Motocultors

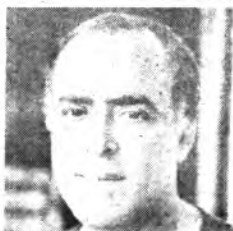
C/. Militar, 282

LE RACIM

RESTAURANTE

Especialitats: Couscous,
cuina internacional i francesa.
Carrer Horacio, 11
Telèfon, 263553.
Ca'n Pastilla.

LLOGUER OSA 250
MOTO CROS
VESPAS - VESPINOS

Bom.

RENT

MOPED SCOOTER
CA'N PASTILLA TEL. 26 68 84

ELECTRO TUR

INSTALACIONS ELECTRIQUES
INDUSTRIAL
MONTATGES ELECTRICS
ENERGIA SOLAR
FOTOVOLTAICA CALORIFICA
AIGUA CALENTA I LLUM
ANTENES COLECTIVES
PORTERS AUTOMATICS
PRESSUPOSTOS
Telèfon 260171

Sbertades Esportives

EL CLUB

Segueix recollint victòries l'equip esportiu de Sant Vicens de Paül. Vàrem estar dialogant amb En Lluís Blanca Pérez, preparador esportiu del club. En Lluís té sempre coses interessants a dir-mos.

Segueix reinant una intensa activitat en quant a participació a competicions i tornejos.

Podem dir que aquesta temporada s'han guanyat els títols escolars de balon-mà, tant a la lliga com a la Copa Federació, havent jugat un total de 26 partits sense perdre'n cap, marcant 648 gols i encaixant-ne solament 145.

Cal remarcar que una de les jugadores, N'Encarnació Fernández Crevillen, fou elegida "millor esportista 81" en Balon-mà per la Federació Balear a la darrera Setmana Balear d'Esport que va tenir lloc a la Llonja de Ciutat.

La màxima golejadora a les tres competicions disputades ha estat també una arenalera, Na Carme García Navarro.

ATLETISME

En atletisme se va guanyar el campionat de Ba-

lears en jocs escolars essent les primeres a totes les eliminatòries. Cal remarcar que han intervingut solament 13 atletes que són: Angels Garcia, Joana Fernández, Assumpció Fernández, Isabel Sales, Isabel Ayala, Aina María Manresa, Aina Hernández, Coloma Clar, Elisa Cano, Encarna Fernández i Isabel Blanco. Com a entrenador, Lluís Blanco i com a ajudant Joan Manuel Berdonce.

En Joan Bocanegra es el nou "manager" del "Club Boxing S'Arenal". Està entrenant un parell de joves que ben prest debutaran a una vetlada que se celebrarà a Ca'n Pastilla, al recinte denominat "Cortijo Vista Verde".

Per cert segueix com a president del "Club Boxing S'Arenal" en Salvador Martín. En Salvador Martín percix que pretén reformar la junta directiva.

En Toni Sampol, "es

mecànic", ha estat nomenat directiu de la Federació Balear de Boxa. En Toni Sampol sempre ha estat un entusiasta del boxa i ara té l'ocasió de treballar dins les organitzacions a fi que la cosa funcioni millor. Endavant Toni.

En Pepe Dols, ens ha dit que té algunes propostions per entrenar equips de fora de S'Arenal. Però en Dols segueix estimant molt l'equip del "Camp Roses" i en la venidora temporada seguirà preparant al club s'Arenal. U.D. S'Arenal.

Molt important en lo que es refereix a futbol i el seu futur en la nostre zona, el que ja la fí! Se ha aconseguit unir els clubs juvenils i alevins i infantils amb el primer equip del S'Arenal. I ja sap que cuidar "la cantera" és sempre rentable.

"Sembrar per recollir", diu el refrany mallorquí.

El Club Petanca Son Verí, que encara presideix en Josep Coll i Castell està preparant el seu torneig d'estiu. Enguany serà molt més interessant que en anteriors ocasions. Les pistes del carrer Cabrera seran insuficients

El "Club Quin-Fum-Fa-Fa-Un-Fum-Fí" que presideix en Sebastià Alós Ramonell ja està instal·lat, com varen dir, al "Bar Los Navíos", del carrer Menorca. I el directius, diuem que tots son secretaris, segueixen fent feines de les seves. I sabeu quines són les feines més

AGENCIA D'ASSEGURANCES A S'ARENAL MARE NOSTRUM

Carrer d'en Bergues, 50 Tel. 265374

Els alevins del Lactància-Arenal que feren els segons a la lliga, darrera el Felanitx. N'hi ha un parell que ja han fixat pel Mallorca, a n'En Bustamante Ortega que és el més petit de tots el volen fixar al Sant Quietano de Son Dureta. Els seus pares, però, no saben encara que feren.

important per ells, idó "fer dinars", "fer vegas", menjar i beure molt i bó.

I es que senyores i senyors, es lo que diuen ells "hem de pegar a ses més necesaris". Per molts d'anys, idó!

En Josep Pérez Castillo, diuen que vol esser president del Unió Sportiva S'Arenal. En Josep Pérez ja fou president de l'Atletic S'Arenal fa una partida d'anys i jugaven a III Regional, en el "Camp Tres Palas".

La labor d'en Pérez Castillo fou bona. I ara fa cosa de un any es va dir que en Toni Martí volia tornar posar en marxa s'Atletic S'Arenal pero "nada más se supo".

"La serpiente de verano" diu que si en Josep Pérez arriba a dirigir el S'Arenal com a primer mandatari, llevors d'acord amb en Martí Llitra intentaràn fusionar es dos clubs i així "coparlo todo". De moment ja tenen ells dos, en Toni Martí i en Josep Pérez, un "yate" a "medias". ¿Será que es futbol dóna duros? Chi lo sá...?

I ara a esperar el venidors partits amistosos. I començar a fer vaticinis de cara a la próxima temporada. Faltaría más...

I fins dintre de un mes, amables lectores.

SBERT

Club San Vicente de Paul, de El Arenal con su preparador Luis Blanco y ayu. lante Juan M. Berdonce.

Joan Bocanegra, preparado del "Boxing Club Son Veri".

GUARDERIA
PETITÓ

Plaça Reina
M.ª Cristina s/n.
Tel. 26 68 15 - S'ARENAL

RESTAURANTE

Piscis

Cuina casolana
Bodes, comunions i altres banquets.
Carrer del Gran i General Consell
(devora l'Hotel Bahía de Palma)
Tel. 264253.

Des de Llucmajor

Escriu En Joan Quintana

L'equip de l'Espanya considerat titular en la liguilla d'ascens: de dreta a esquerra: Oller, Huguet, Vich, Sbert, Matgí, Vidal. Aseguts: Mas M., Villena, Erich, Mas S.; i Piña.

El Club Esportiu Espanya ha retomat a III Divisió Nacional. Després d'una companya brillant a la competició de Regional Preferent, i darrerament amb la lligueta d'ascens en dura pugna amb l'Atlètic Balears, el Campos i el campió de l'illa germana que es Eivissa, el C. E. Hospitalet.

El club llucmajorer ha estat dirigit pe'n Miquel Jaume, un home que ha pogut esser profeta a la seva terra. La plantilla de jugadors ha estat la següent: Huguet i Noguera a la porteria; Vic, Moll, Matgí, Vidal Mas M. i López, a la defensa i com a centre-campistes, Eric, Sbert, Manresa i Mas Pe-

drero, completant la plantilla els Mas S. Pons, Matias, Magaña, Oller, Sacares, Villena, Pinya, Vicente. Com a segon entrenador Miquel Sales, la directiva presidida pe'n Jaume Adrover.

Diguem que és la tercera vegada que l'Espanya aconsegueix l'Ascens a III Nacional. Ara, te davant seu una singladura ben difícil d'envestir. La plantilla en la seva majoria son jugadors joves i a més n'hi ha un parell que s'ha de presentar al servei militar, com és ara En Vic, en Tolo Sbert i En Mas M. qui per motius d'estudis causarà baixa la propera temporada. Son tres jugadors titulars ben difícils de suplir.

En contrapartida se preten fer alguns fitxages per reforçar la plantilla. La Directiva Espanyolista és conscient que la III Divisió requerirà el màxim esforç. Del que se tracta és de no descendir sota cap concepte.

PRESIDEN DEL LLUCMAJOR?

L'industrial llucmajorer afincat a S'Arenal que és En Pau Tomás de l'Hostal "Joan Paima", pareix que serà l'home que ocuparà la presidència del Club de Futbol Llucmajor. Actualment, el president de l'equip de I Regional és En Colau Paniza.

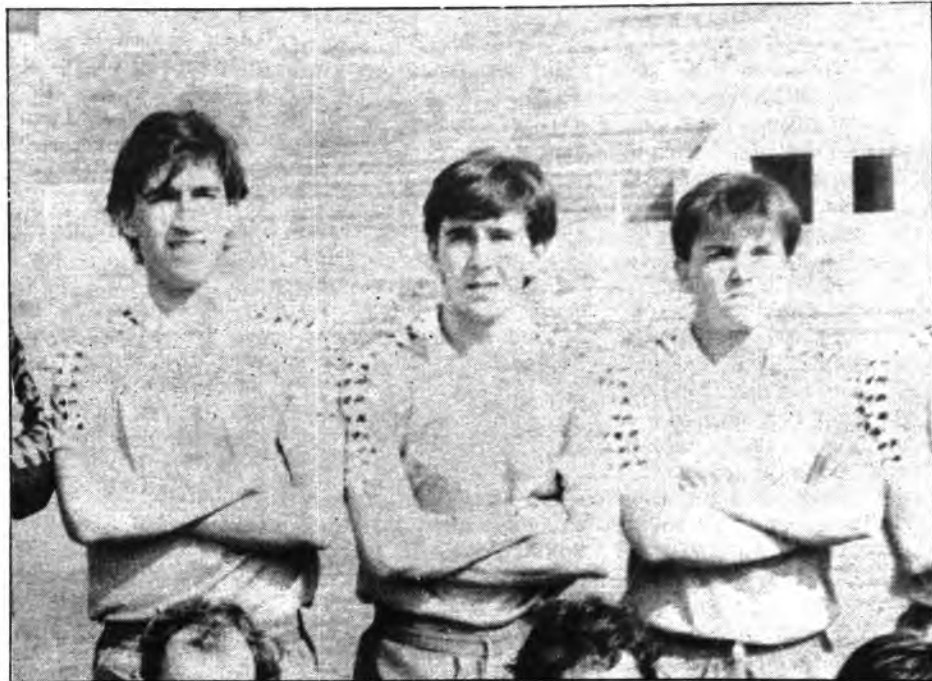
El Llucmajor, un equip totalment amateur que te el local social al Bar Espanya empen una nova etapa. Esperam que sia per a millorar i que tengui aspiracions a passar a Regional Preferent, ara que l'Espanya jugarà novament a III Nacional.

SOPAR DE FINAL DE TEMPORADA

Al restaurant Gran Vía va tenir lloc un sopar de companyonia, organitzat per la Directiva del Club Esportiu Espanya a fi de celebrar jubilosament l'Ascens a Tercera nacional. Hi assistiren el president de club Jaume Adrover, el batle de la ciutat Miquel Clar, el president honorari del Club Baro de Vidal.

I el presidente de la Federació Balear de Fútbol Joan Seguí. Hi va haver solemne entrega de trofeus, plaques, distincions i emotius parlaments.

En Tolo Sbert al C.E. Girona

D'esquerra a dreta: Vich, Sbert i Matgí.

El centrecampista Tolo Sbert, llucmajorer afincat a S'Arenal desde fa 13 anys i que ha estat un dels jugadors titular que han aconseguit retornar l'Espanya a III Divisió Nacional, ha rebut indicacions del C. E. Girona també de III Nacional per a formar part la pròxima temporada 82-83 de la plantilla gironesa. En To-

lo ens ha dit que li agradaria, però que ha d'esser l'Espanya qui digui la darrera paraula.

Recordem que n'Sbert va debutar quan tenia 16 anys a Segona Divisió Nacional B jugant amb l'Atlètic Balears, entrenat per N'Antoni Oviedo. Precisament fou Girona l'escenari d'aquest debut.

A la fotografia que ihus-

tra a aquesta informació podem veure a n'En Vich, N'Sbert i En Matgí, una defensiva jove que ha actuat molt bé al llarg de la darrera temporda. Ells tres amb En Jeroni Mas, En Vidal i N'Enrich han completat un bloc defensiu espanyolista molt segur i aplaudit.

JOAN QUINTANA
Foto: GARCIA CAMPOS

MALVALOGA Grill - Parrilla
RESTAURANTE
MUSIC - BAR
(damunt de JOY 1)
Telèfon 26 05 32

ESPECIALITATS DE N'ANTONI HERNANDEZ

LAS MARAVILLAS
LLOGUER DE COTXES
CAR HIRE

Llaüt, 40 - Tel. 26 41 25
Les Meravelles
S'Arenal de Mallorca

Aquí està	antena3-Última Hora	antena3 internacional
F. M.	98'8	Última Hora
23	antena3 Última Hora	103'2

EXCLUSIVA DE LA
COOPERATIVA DE
FERRATERS (FERBA)
La ferreteria més gran
del poble.
15 anys d'experiència

Comercial Bauzá

MARIA ANTÒNIA SALVÀ, 20

Cantonada C. Salut
Tel. 260440
S'ARENAL

El català, vergonya dels Mundials

Moltes vegades s'ha repetit que les competicions esportives de caire internacional són una òptima oportunitat per a fomentar l'aproximació i la convivència constructiva entre les diverses comunitats humanes representades, d'alguna manera, pels respectius equips. És aquesta una afirmació segurament compartida per la majoria de persones. La vessant humanitzadora sublima la part de rivalitat i d'agressivitat que té, per principi, l'esport quan esdevé competició.

Els pròxims Mundials de futbol no haurien de ser una excepció. Haurien d'evidenciar el doble aspecte que acabo de recordar. Ho diu fins i tot la propaganda oficial. Però la realitat del Mundial 82 s'anuncia d'una forma ben diferent. Almenys en les competicions que es faran en el marc del territori de llengua i cultura catalanes, a Barcelona, València, Alacant i Elx, el poble que les acollirà serà bandejat, serà objecte d'una ignorància volguda i, en definitiva, d'un menyspreu oficial. Perquè, també en això, s'ha de demostrar que

estem en un ambient incivilitzat. Aquí no estem ni a Brussel·les, ni a Aosta, ni al Quebec, ni en una de les ciutats de les repúbliques soviètiques, on la llengua pròpia o, si es vol, la llengua de l'Estat, la llengua de la nació o, en cas de conflicte, les llengües del territori, són igualment respectades. Per decisió dels qui des del centre manen, nosaltres no existim normalment a casa nostra. La nostra llengua serà postergada. Les competicions esportives fomentaran, de retruc, el contrari de la convivència.

Els responsables d'aquesta decisió prefereixen carregar-se la vergonya de no respectar els drets fonamentals d'un poble, del nostre poble, abans d'acceptar un fet que ni ells no poden negar.

Saben prou bé que reconèixer almenys la paritat de la nostra llengua comporta reconèixer, implícitament, la nostra identitat nacional. Així, doncs, en lloc de servir la convivència opten per entrebancar-la. Una vegada més les actituds bel·ligerants, l'esperit de dominació i de victòria de les armes, planaran

en el context de la nostra nació també durant els Mundials.

A no ser que, contra aquesta vergonya, tornem a manifestar unànimement, sense cap mena de posició de revenja però sí per un convenciment que la promoció de la convivència s'ho val, la nostra ferma i indestructible voluntat de ser i de ser una nació normal. Per damunt dels maltractaments, de les incomprendiments i de l'alienació secular que encara condiciona el comportament centralista. No podem cedir.

És en aquesta línia que la Crida a la solidaritat, en defensa de la llengua, la cultura i la nació catalana invita el nostre poble a actuar com un poble normal, en concret durant els Mundials, a parlar la nostra llengua i a mostrar els nostres signes d'identitat arreu del nostre territori. Que els estrangers s'adonin que som un «altre» poble, que a través de les nostres explicacions els ajudem a comprendre quina és la nostra nacionalitat i els demanem que ens ajudin a reivindicar l'exercici ple dels nostres drets en nom de la convi-

vença que ells, sens dubte, assumiran si els l'oferim.

Malgrat les peticions —encara hem de fer peticions!— portades a terme per la Crida, en consonància amb les del Parlament de Catalunya i d'altres institucions, el català no figurarà com a llengua normal, o potser ni figurarà, en els actes relacionats amb les competicions realitzades en el nostre territori. Però si nosaltres, cadascú de nosaltres, prenem posició a favor del que som i, per tant, no claudiquem en allò que no podem claudicar, guanyarem el repte de la vergonya. La vergonya del Mundial 82 a casa nostra recaurà damunt els qui la volen i seran ells qui n'hauran de pagar les conseqüències. Que després no diguin que no som solidaris, democràtics... si algú els blasma de ser agressors i intolerants. La nostra actitud els serà una lliçó per a, finalment, aprendre a conviure d'igual a igual i ensenyar-ho amb l'exemple. Tant de bo!

Aureli Argemí
Secretari general del CIEMEN

Elogi al plurilingüisme

Qui sap estimar les llengües sap estimar els homes. D'això mai no n'he tingut cap mena de dubte. Hi ha dues menes de gent. Els qui s'entesten a parlar i conèixer només la seva pròpia llengua, i això succeeix entre comunitats molt primitives i sovint embrutides i degenerades i també en les comunitats colonitzadores i imperialistes —cregudes de la seva falsa superioritat. I els qui són curiosos i receptius respecte a les llengües estranyes i veïnes.

Els primers cultiven instints agressius i genocides. Però a la vegada hipotequen també l'ús de la seva pròpia llengua. Provoquen que en determinats moments la seva llengua arribi a ser sentida i presentada com a culpable. Això ha suc-

ceït amb les llengües colonials, ha succeït també amb la llengua alemanya a l'acabament de la guerra mundial, i ha succeït també en certa manera amb el castellà a l'acabament del franquisme.

Els segons, els amants de les llengües, en canvi, cultiven instints amorosos i eròtics. Els seus ulls s'obren cada dia a un nou racó de la vida humana i de la cultura. Els seus epitelis frueixen cada dia de noves sensacions i gustos, en endinsar-se en les profunditats insondables dels pobles i de les persones que només els petits i quotidians secrets de les llengües poden oferir. El plaer del contacte i de la comunicació s'erigeix així en senyor de les relacions, en lloc del plaer morbós de la violència i de la dominació.

¿Per què, doncs, entestar-nos en exclusivismes lingüístics? En les llengües, com en l'amor, la fidelitat és una raó íntima, una ètica de les relacions, i no un exclusivisme egoista basat en la por a l'engany. La llibertat, la dona un cert nivell de saludable caos cultural i de barreja de llengües, no la monotonia i l'unidimensionalitat.

Una sola llengua és un instrument burocràtic, una eina per a la penetració de l'Estat en la vida de la gent. El cultiu de llengües diverses és, en canvi, una garantia de relativisme cultural i ideològic, una condició indispensable de la llibertat.

esparver

Benaventurances del seny

Benaventurats els qui se'n saben riure d'ells mateixos, mai acabaran els motius per passar-s'ho divertit.

Benaventurats els qui no confonen una muntanya amb un claper, s'es-

talviaran molts de disgusts.

Benaventurats els qui miren on posen els peus, evitaran més d'una patinada.

Benaventurats els qui són capaços de dormir a

l'acabaran essent per-

Benaventurats els qui saben callar i escoltar, aprendran moltes de coses noves.

Benaventurats els qui són prou intel·ligents per no agafar-s'ho tot amb massa solemnitat, seran apreciats pels qui els tracten.

Benaventurats els qui estan atents a les necessitats dels altres sense per això sentir-se indispensables, seran sembradors d'alegria.

Benaventurats si sabeu mirar amb serietat les coses petites i amb tranquil·litat i pau d'esperit les coses importants, així podreu arribar ben lluny.

Benaventurats si sabeu admirar un somriure i oblidar una mala cara, el vos-

tre camí estarà amarat de llum.

Benaventurats si sou capaços d'interpretar amb benevolència les actituds dels altres, encara que les aparences vos diguin lo contrari, vos prendran per ingenus, però passar per la vida estimant té aquest preu.

Benaventurats els qui s'ho pensen abans d'actuar i pregunten abans de pensar-s'ho, s'estalviaran fer moltes tonteries.

Benaventurats si sabeu, al manco, callar i somriure quan vos tallen la paraula, quan vos fan el contrari o vos fan empipar, l'Evangeli comença a fer forat dins el vostre cor.

Benaventurats, sobretot si sabeu reconèixer el Senyor en TOTS quants trobeu pel camí, heu trobat ja la LLUM i el vertader SENY.

Homenatge a D. Toni Pomar

El passat dia 25 de juny a les dues de l'horabaixa, al Restaurant ES FOGARO de Ca'n Pastilla va tenir lloc un dinar d'homenatge al nostre veïnat i col·laborador d'aquesta revista D. Toni Pomar, propietari de l'Hotel Oasi.

D. Toni Pomar, peoner del turisme a l'illa, relacions públiques del Foment de Turisme de Mallorca i de "l'Skäl Club"

i participa a totes les activitats relacionades amb el turisme o en be del nostre poble, be se mereixia aquest homenatge que li dedicà l'Associació AVIBA, Federació d'Hotelers, Foment del Turisme Foment del Foment, "Skäl Club" i Cofradia de l'Arròs.

Un homenatge ben merescut a un home que ha fet moltes feines, ben desinteressadament, en be de Mallorca.

Cade vespre música en viu
Amb l'orquestra
SOMBRERO

**DANCING
CLUB**

Bésame Mucho

telefonos: 283854 -283616. Gomila Park. Palma de Mallorca.

EL FUERO

EL RESTAURANT ESPECTACLE DE MALLORCA

FINAL AUTOPISTA-CARRETERA DE SANTANYI

Reserves: 26 27 45 - 28 32 54